

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні

- ⇒ ПОДАТКОВІ РЕАЛІ ТА ТЕНДЕНЦІ В ЄВРОСОЮЗІ / 4
- ⇒ ШТЕФАН ФЮЛЕ: «КОМПРОМІСУ ЩОДО ДЕМОКРАТІЇ БУТИ НЕ МОЖЕ» / 6
- ⇒ МАРЧІН ЄВСНІЧКІ: «НАША ПЕРЕВАГА — ШВИДКИЙ ДОСТУП ДО КРАЩИХ ІНОЗЕМНИХ ЕКСПЕРТІВ» / 8
- ⇒ ПРОГНОЗ ЩОДО ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ ЄС ПОКРАЩЕНО / 16

Схвалено нову стратегію з гендерної рівності

Євросоюз добиватиметься більшої ролі жінок в ухваленні рішень (стор. 13)

На фото (зліва направо): Президент Литви Даля Грибаускайте, канцлер Німеччини Ангела Меркель, прем'єр Словаччини Івета Радічова, прем'єр Фінляндії Марі Ківініємі, Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Кетрін Ештон.

Проект ЄС «Офіс спільної підтримки інтеграції України до європейського дослідницького простору» (JSO-ERA) організував у Сімферополі інформаційний день та семінар для кримських науковців (стор. 9).

Чергову Європейську Раду було присвячено питанням зовнішньої політики ЄС (стор. 14). На фото: Президент Європейської Ради Герман ван Ромпей та Президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу перед підсумковою прес-конференцією.

© Представництво Європейського Союзу 2009/10

© Delegation of the European Union 2009/10

Зміст цього бюлетеня є відповідальністю ТОВ «Видавництво «Консультант» і не є відображенням позиції Європейського Союзу (передрук з дозволу Представництва Європейського Союзу).

Вага молоді

Після досить непростих політичних подій, які мають місце в Україні протягом останніх місяців (та й, що там казати, років) ще більше стає зрозумілим, наскільки важливою для майбутнього держави є нинішня молодь. Люди, які не зростали за тоталітарної системи, не всмоктали її отруйних випарів — потягу до абсолютної влади, відсутності толерантності й розуміння засад демократії та іншого.

Звичайно, молодь важлива для кожної країни, та й для Євросоюзу як такого. Дії ЄС у багатьох сферах — економіці, освіті, науці — враховують їхній можливий вплив на молоду генерацію. Ухвалюють нові заходи зі зменшення паління — насамперед думка про молодь; проводять Європейські дні зайнятості — так само. Безперечно, молодь в ЄС є для нього пріоритетом.

Але важлива для Союзу і молодь з-за його меж. Й він також має що запропонувати. Зокрема, у цьому номері журналу можна прочитати про враження людей, що працювали у країнах Євросоюзу в рамках Європейської волонтерської служби. Яка є, своєю чергою, частиною програми ЄС «Молодь у дії». Вражень багато, але червоною ниткою проходить думка: перебування в Європі дозволяє інакше подивитися і на Україну, і на себе.

Справді, надзвичайно важливо чітко зрозуміти, якою ти хотів би бачити свою країну, ще на рівні формування світогляду. І близьке знайомство з Європою у цей час якраз і вкарбовує ті бажання. Бо навряд чи знайдеться в Україні багато людей, які не хотіли б бачити її подібною до Німеччини, Франції, Польщі чи Люксембургу. В усьому: від цивілізованої політики до чистих тротуарів.

Євросоюз надає українській молоді можливості знайомства із собою — це і згадане волонтерство, і навчання в рамках програми Еразмус-Мундус. Свої окремі проекти реалізують країни-члени. Що краще нинішнє молоде покоління знатиме Європу, відчуватиме її, то більше шансів матиме Україна на європейське майбутнє.

Звичайно, не можна сказати, що й старша генерація, яка нині ухвалює рішення, геть не буває в Європі. Чимало її представників знають гарні місця відпочинку на французькій Рів'єрі чи італійській Сардинії, непогані ресторани десь у Лондоні чи Парижі, якісний одяг від провідних європейських кутюр'є, шикарні машини європейського виробництва...

Але мова не про все це, а про європейські цінності: повагу до прав людини, відданість демократії, толерантність. Тому такі сподівання на українську молодь, якій дуже потрібно бувати в Європі.

Тема номера

Податкові реалії та тенденції в Євросоюзі 4

Відносини ЄС–Україна

Штефан Фюле: «Компромісу щодо демократії бути не може» 6

Україна приєднується до Енергетичного співтовариства 6

ЄС висловив стурбованість станом свободи медіа в Україні 7

На семінарі моделювали вступ України до ЄС 7

Програми ЄС в Україні

Марчін Євенчіці: «Наша перевага — швидкий доступ до кращих іноземних експертів» 8

Кримським науковцям розповіли про Сьому рамкову програму 9

Увага: прийом заявок на фінансування культурних проєктів 9

Петро Кендзьор: «Хочемо допомогти національним спільнотам «зустріти себе» в історії України» 10

Проведено семінар з регулювання енергетичного сектору 11

Триває фотоконкурс «Світ дитячої мрії» 12

Хто найкраще забезпечує рівність на робочому місці? 12

Хто найкраще забезпечує рівність на робочому місці? 12

Новини Євросоюзу

Права людини

Схвалено стратегію з гендерної рівності 13

Єврокомісія виробить стратегію з інтеграції ромів 13

Зовнішня політика

Саміт ЄС було присвячено зовнішній політиці 14

Кетрін Ештон: «Демократія є сутністю Європейського Союзу» 14

Інституційні справи

Марош Шевчович: «Багато нібито природних речей насправді відбулися завдяки ЄС» 15

Економіка

Економічний прогноз покращено 16

Відбулися Європейські дні зайнятості 17

Євросоюз збільшує підтримку бджільництва 17

Розвиток

Європейці підтримують допомогу на розвиток 18

Молоді журналісти пишуть про проблему бідності 18

Екологія

«Пересувайся розумніше — живи краще!» 19

Освіта

Започатковано ініціативу «Молодь у русі» 20

Ювілей навчальної програми для дорослих 20

Багатомовність

Майже 80% маленьких європейців вивчають іноземну мову 21

Інституції ЄС потребуватимуть перекладачів-італійців 21

Кордони

Безвізовий режим, план дій і шенгенський простір 22

Культура

Європейські маршрути отримали підтримку 23

Визначено Культурні столиці Європи 2015 року 23

Здоров'я і захист споживачів

Брюссель розпочав ревізію тютюнової директиви 24

Проведено перевірку веб-сайтів з продажу електроніки 24

Молодіжний майданчик

Катерина Простак: «Перебування в Люксембурзі й праця волонтером кардинально змінили мої життєві цінності й орієнтири» 25

Валентина Лотоцька: «Цінним було подивитися на свою країну крізь призму іншої» 26

Хто приєднається до Європейської молодіжної преси? 26

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №10'10

Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні

Засновник: Представництво Європейського Союзу в Україні

Свідоцтво про реєстрацію КВ №13773-2747ПР від 17.03.2008 р.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10 www.delukr.ec.europa.eu

Керівник проєкту: Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор: Анатолій Марциновський

У реалізації проєкту беруть участь:
Олег Фурділо, Тетяна Яцюк, Сергій Матвеев

Комп'ютерна верстка:

Андрій Ходзицький

Інтернет-версія www.delukr.ec.europa.eu

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ, вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 12.10.10.

Друк: ТОВ «Інфопрінт» м. Київ, вул. Фрунзе, 82

Наклад 10 900 прим.

Безкоштовно

ПОДАТКОВІ РЕАЛІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЇ В ЄВРОСОЮЗІ

ОДНІЄЮ З НАЙВАЖЛИВИШИХ ТЕМ ДЛЯ УКРАЇНИ ОСТАННІМИ МІСЯЦЯМИ Є ПІДГОТОВКА Й УХВАЛЕННЯ НОВОГО ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ. «ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ», СВОЄЮ ЧЕРГОЮ, ВИРІШИВ ОЗНАЙОМИТИ ЧИТАЧІВ З ДЕЯКИМИ ПОДАТКОВИМИ РЕАЛІЯМИ ТА ТЕНДЕНЦІЯМИ В ЄС.

Комісар ЄС з питань оподаткування та митного союзу, аудиту, боротьби проти шахрайства Альгїрдас Шемета.

приватні структури займаються пенсійним забезпеченням, медичним страхуванням, освітою; наскільки багато людей зайняті на державній службі та інше. Також відіграють роль технічні фактори: скажімо, деякі країни-члени надають соціальну або економічну допомогу частіше через зменшення податків, аніж шляхом прямих дотацій.

Загалом, тенденція щодо менших податків у «нових» членах ЄС є досить усталеною. Це, зокрема, стосується і податку з прибутку фізичних осіб: найбільш «видимого» для населення. Нині він коливається: від 56% у Швеції до 10% у Болгарії, тоді як середній показник для ЄС становить 37,5%. В Україні прибутковий податок — 15–17%.

Загальну картину дає оприлюднена влітку доповідь Єврокомісії «Податкові тенденції в Європейському Союзі». Деякі зроблені Брюсселем висновки такі.

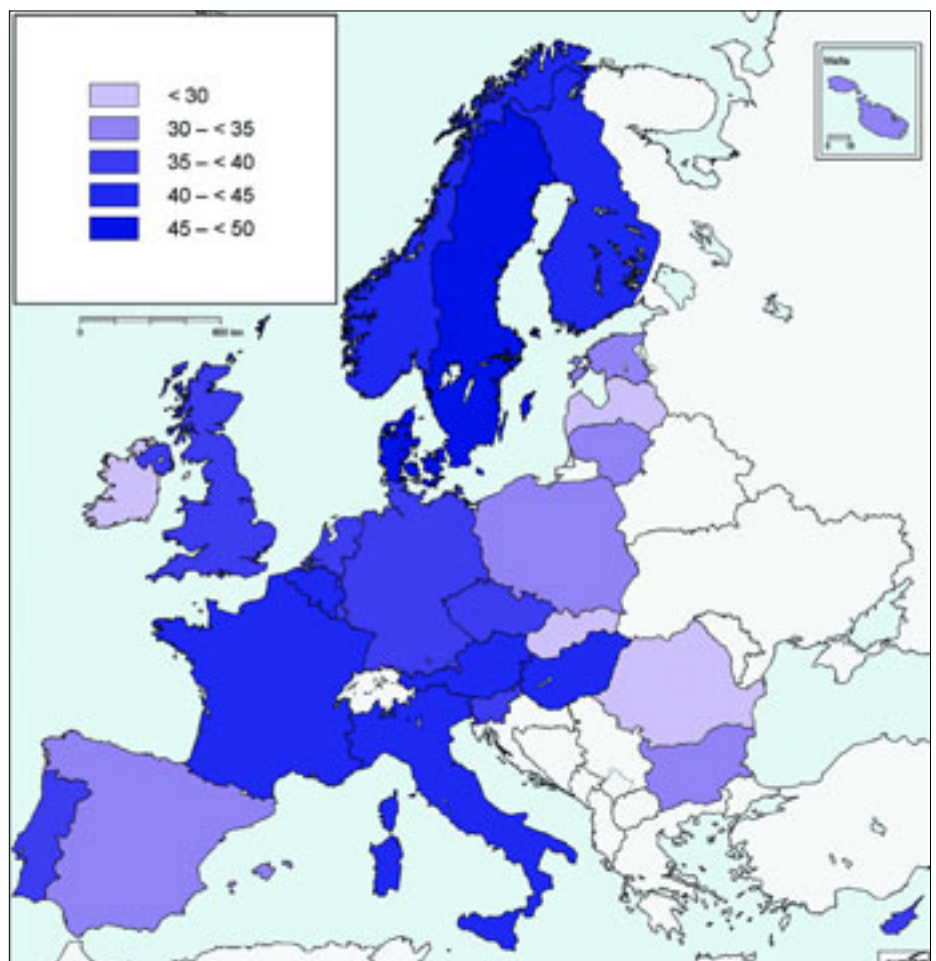
Європейський Союз у цілому залишається територією з досить високим рівнем оподаткування. За даними 2008 року, податки та соціальні внески склали 39,3% сукупного валового внутрішнього продукту ЄС. Це на понад третину перевищує відповідні показники США та Японії, та й не лише їх. Серед членів Організації економічного співробітництва і розвитку, які не входять до ЄС, лише Нова Зеландія має рівень податків у 34,5% ВВП. Частка податків у ВВП України становила 2008 року 31,4%.

Високий рівень податків у Євросоюзі не новина, ця тенденція бере початок ще у 1970-х роках. Водночас не в останню чергу завдяки їй у країнах ЄС має місце і високий рівень соціальної захищеності населення. З іншого боку, так звані «нові» члени ЄС за часткою податків у їхньому ВВП значно відрізняються від «старих» — тож податкова мапа Союзу досить строката. Наприклад, у Румунії податки становили 2008 року 28% ВВП, у Латвії — 28,9%, Словаччині — 29,1%, тоді як у Швеції — 47,1%, Данії — 48,2%.

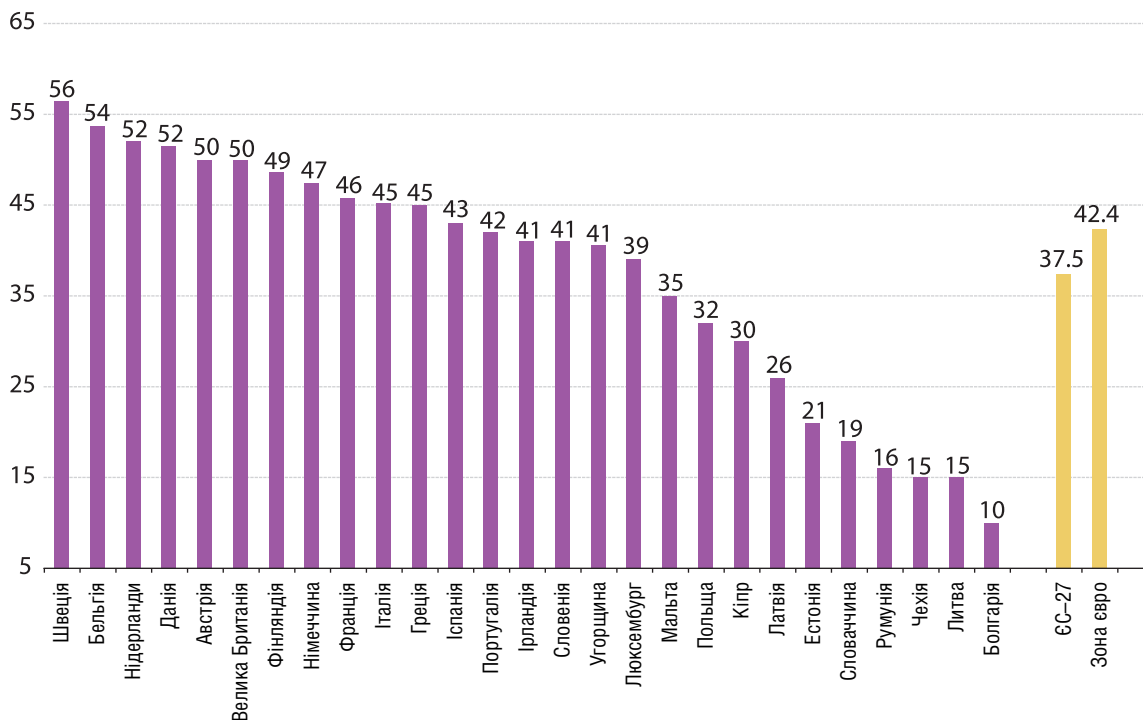
Великі відмінності між країнами-членами щодо частки податків у ВВП за-

лежать головним чином від вибору моделі соціальної політики: держава чи

Частка податків у ВВП країн-членів ЄС (%)

Розмір податку на прибуток фізичних осіб, 2010

У своїй доповіді Єврокомісія проаналізувала також «пожежні» податкові зміни, які запроваджували країни-члени ЄС протягом 2009–2010 років. Тобто під час кризи, яка вимагала нестандартних і термінових рішень. Звісно, податкові системи радикально не мінялися, але певні точкові корективи було внесено.

Загальна тенденція, згідно з аналізом Брюсселя, така: зменшення податків на доходи корпорацій та фізичних осіб й збільшення розмірів акцизних зборів та податку на додану вартість.

Зниження податку на прибутки корпорацій обрали досить багато країн, хоча навіть з огляду на глибокий спад негайного позитивного ефекту постраждалими

компаніям це не дає. Єврокомісія зауважує, що такий захід швидше є бажання урядів дати політичний сигнал потенційним інвесторам. Активно діяли країни Союзу щодо перегляду бази оподаткування корпоративних прибутків та запровадження спеціальних податкових режимів.

Щодо прибуткового податку, то одним із найхарактерніших заходів було його зменшення з метою підтримки купівельної спроможності домогосподарств. Це відбувалося по-різному — інколи через власне зниження розміру цього податку, часом через запровадження пільг. Деякі країни підвищували його розмір, але зазвичай це стосувалося людей з високими доходами.

Досить дивною, відзначає Єврокомісія, була тенденція щодо розміру соціальних відрахувань. З одного боку, уряди всіляко декларували своєю ціллю збільшення здатності роботодавців наймати працівників, з іншого — частими були випадки збільшення соціальних податків. Поки що, констатує Брюссель, ефект від таких заходів неясний.

Популярним було збільшення податку на додану вартість. Хоча водночас деякі країни вживали заходів щодо зменшення бази оподаткування — скажімо, зменшували розмір ПДВ для деяких галузей. Єврокомісія відзначає, що заходи зі збільшення ПДВ мали набагато більший позитивний ефект, ніж маневри зі зменшення його.

ПРИКЛАДИ ТЕРМІНОВИХ ПОДАТКОВИХ ЗАХОДІВ, ЯКІ КРАЇНИ ЄС ЗДІЙСНЮВАЛИ ПРОТЯГОМ 2009–2010 РОКІВ

Австрія: запроваджено податковий пакет з допомоги сім'ям: зросла допомога на дітей і пов'язані з ними податкові кредити, знижено податки на витрати на догляд за дітьми, скасовано податки на субсидії на дітей, які виплачують роботодавці.

Бельгія: з 21% до 12% зменшено ПДВ на продукти для ресторанів та ресторанне обслуговування; з 21% до 6% зменшено ПДВ на будівництво приватного (вартістю до 50 тис. євро) та соціального житла.

Болгарія: обсяг соціальних відрахувань зменшено на 2% 2009 року і ще на 2% — 2010-го. Збільшено акцизи на електроенергію (для промислових потреб), вугілля та цигарки.

Кіпр: збільшено соціальні відрахування для роботодавців і найманих працівників на 0,5%.

Чехія: термін повернення ПДВ скорочено з 30 до 15 днів; зменшено податок на доходи корпорацій до 20% 2009 року і до 19% — 2010-го.

Франція: з 1 липня 2009 року зменшено ПДВ для ресторанного бізнесу до 5,5%.

Греція: відбулося двофазове збільшення стандартного ПДВ з 19% до 21% і, згодом, до 23%; збільшено податок на прибуток фізичних осіб обсягом від 60 тис. євро; запроваджено спеціальну допомогу для людей з низькими доходами,

пенсіонерів та фермерів; збільшено акцизні збори на пальне, цигарки, алкоголь та електрику.

Латвія: стандартний ПДВ збільшено з 18% до 21%; прибутковий податок зріс з 23 до 26%.

Литва: до 15% зменшено податок на прибуток фізичних осіб; податок на прибуток корпорацій збільшено з 15% до 20% у 2009 році, а 2010-го його знову повернено до 15%; для малого бізнесу ПДВ зменшено з 13% до 5%.

Швеція: соціальні відрахування знижено на 1% для найманих працівників і самозайнятих осіб. Податок на прибутки корпорацій зменшено з 28% до 26,5%. ★

«КОМПРОМІСУ ЩОДО ДЕМОКРАТІЇ БУТИ НЕ МОЖЕ»

НА ПОЧАТКУ ЖОВТНЯ КОМІСАР ЄС З ПИТАНЬ РОЗШИРЕННЯ І ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУСІДСТВА ШТЕФАН ФЮЛЕ ВЗЯВ УЧАСТЬ У 7-Й ЗУСТРІЧІ В РАМКАХ ЯЛТИНСЬКОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СТРАТЕГІЇ (YES).

У виголошеній на форумі промові він, зокрема, підкреслив:

— Президент Янукович неодноразово заявляв, що шлях у напрямку ЄС є шляхом реформ. Він абсолютно правий. Реформи є ключовими для використання величезного потенціалу відносин між Євросоюзом та Україною. Ми у ЄС саме реформами, що їх містить стратегія Європа–2020, даємо відповідь на глобальні економічні та фінансові потрясіння...

Однак реформи означають набагато більше, ніж політичне рішення рухатися в конкретному стратегічному напрямку. Реформи є процесом, який потребує реалізації в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективах. Наприклад, приєднання України до Енергетичного співтовариства — чудова подія. Але це лише початок тривалого шляху реформ, які трансформують енергетичний сектор і, таким чином, залучать до нього значні інвестиції. Дозвольте бути прямоліній-

ним: будь-яке стратегічне рішення щодо руху до Європейського Союзу є ілюзією і риторикою, якщо воно не супроводжується процесом реформ.

Шановні українські друзі! ЄС готовий допомагати вам проводити намічені реформи. Ми в цьому — пристрасний партнер. Ми готові демонструвати гнучкість та йти на компроміси там, де це можливо.

Але я хотів би наголосити: є сфери, де компромісу бути не може. Ми не йти-мемо на нього щодо спільних цінностей, які формують базис наших відносин — це дотримання прав людини, верховенство права та демократичні принципи. Це те, що пов'язує країни-члени ЄС від самого початку його створення. І це ті зобов'язання, які, зрештою, визначають, наскільки близькими є Євросоюз і Україна.

Штефан Фюле також торкнувся майбутньої Угоди про асоціацію між ЄС та

Україною, наголосивши на її перевагах для обох сторін. Він підкреслив, що Угода надає перспективи поступового відкриття внутрішнього 500-мільйонного ринку ЄС для українського бізнесу та інвесторів. Комісар наголосив, що Євросоюз цілком відданий ідеї якнайшвидшого завершення переговорів та підписання документа.

Свою промову Штефан Фюле завершив так:

— Лише тісно співрацюючи разом, ми зможемо дати відповідь на всі виклики сьогодення та майбутнього. Важливо, щоб ми не залишалися заручниками минулого в наших думках та діях... Питання не полягає в тому, чи потребує Україна Євросоюзу або ж навпаки. Ми потрібні одне одному, щоб повністю реалізувати наш потенціал. Це вимагає відповідальності з обох сторін. Ми до цього готові. А ви? ★

У Ялті Комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефан Фюле зустрівся з Президентом України Віктором Януковичем. Мова йшла, зокрема, і про рішення українського Конституційного Суду, який скасував зміни до Конституції, внесені 2004 року. «Рішення КС не є конституційною реформою. Тож широка конституційна реформа в Україні все ще залишається актуальною. Все, що потрібно — побудувати ефективну систему стримувань і противаг між гілками влади», — так прокоментував це Штефан Фюле на брифінгу.

УКРАЇНА ПРИЄДНУЄТЬСЯ ДО ЕНЕРГЕТИЧНОГО СПІВТОВАРИСТВА

Україна стане членом Європейського Енергетичного співтовариства. Відповідний протокол було підписано наприкінці вересня у столиці Македонії Скоп'є під час засідання на рівні міністрів.

З боку України підпис під протоколом поставив міністр палива та енергетики Юрій Бойко. Він висловив упевненість, що Верховна Рада ратифікує угоду про вступ «якомога швидше, в найближчі місяці».

— Це важливий крок і для Євросоюзу, і для України, — заявив Комісар ЄС з питань енергетики Гюнтер Еттингер. — Україна отримає доступ до пан-

европейського енергетичного ринку, базованого на принципах солідарності та прозорості. Водночас для співтовариства Україна є важливим новим членом, також буде покращено безпеку постачань енергоносіїв до Європи.

Метою Енергетичного співтовариства є створення ЄС та його сусідами спільного регуляторного простору на ринку енергетики шляхом поширення норм Євросоюзу на країни-партнери.

Нині такими партнерами є Албанія, Боснія і Герцеговина, Хорватія, Македонія, Молдова, Чорногорія, Сербія й Косово. Участь у Співтоваристві стосується сфер електроенергії, газу та нафти. Очікується, що приєднання до нього України посприятиме залученню інвестицій в енергетичний сектор країни, а також створить умови для вільного доступу українських компаній до ринків ЄС. ★

ЄС ВИСЛОВИВ СТУРБОВАНІСТЬ СТАНОМ СВОБОДИ МЕДІА В УКРАЇНІ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ У РАМКАХ ПОСТІЙНО ДІЮЧОЇ РАДИ ОБСЄ ОПРИЛУДНИВ 17 ВЕРЕСНЯ ЗАЯВУ З ПРИВОДУ СВОБОДИ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ. ВІН НАГАДАВ ПРО ЗАЯВЛЕНУ РАНІШЕ ПРЕЗИДЕНТОМ ВІКТОРОМ ЯНУКОВИЧЕМ РІШУЧІСТЬ ЩОДО ПІДТРИМКИ ПЛЮРАЛІЗМУ В МЕДІА Й ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ЖУРНАЛІСТІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ НИМИ СВОЇХ ПРОФЕСІЙНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ.

У цьому зв'язку ЄС висловив глибоку стурбованість з приводу зникнення у серпні харківського журналіста Василя Климентьєва. «Ми вітаємо особисту зацікавленість Президента Януковича в розслідуванні зникнення Климентьєва і заклик до правоохоронних органів зробити все можливе, щоб його знайти. Ми будемо продовжувати стежити за ходом розслідування», — йдеться у заяві ЄС.

16 вересня минуло 10 років з часу зникнення журналіста Георгія Гонгадзе. У центрі Києва відбулася акція пам'яті. Фото «Української правди» — www.pravda.com.ua

У документі також наголошено на важливості виконання журналістами їхньої роботи без страху перед насильством чи залякуванням. У цьому контексті ЄС висловив стурбованість з приводу останніх повідомлень про випадки насильства та переслідування стосовно працівників ЗМІ.

ЄС, йдеться у заяві, сподівається на прогрес в усіх незавершених розслідуваннях щодо нових і старих кримінальних справ, які стосуються журналістів, зокрема й пов'язаної із убивством Георгія Гонгадзе. ★

НА СЕМІНАРІ МОДЕЛЮВАЛИ ВСТУП УКРАЇНИ ДО ЄС

У Львові відбувся семінар «Східне партнерство — новий формат взаємовідносин між Україною та ЄС». Його провели Посольство Польщі в Україні та ВМГО «Європейська молодь України».

У часті у семінарі взяли представники всеукраїнських та львівських молодіжних громадських організацій. — Стратегічним інтересом Євросоюзу є стабільність, краще управління та економічний розвиток на його східних кордонах. Проявом цього інтересу стало започаткування у травні 2009 року Східного партнерства, покликаного поглибити відносини з Вірменією, Азербайджаном, Білоруссю, Грузією, Молдовою та Україною, — розповів Керівник відділу політики, преси та інформації Представництва ЄС Золтан Салаї. — Східне партнерство представляє зміну підходу у відносинах ЄС з цими державами-партнерами, оскільки спрямоване на посилення співробітництва і на двосторонньому, і на багатосторонньому рівнях. Воно націлене на міцніші політичні зв'язки, покращення доступу до ринків, створення зон вільної торгівлі, збільшення мобільності та взаємної енергетичної безпеки.

На семінарі обговорили питання регіонального співробітництва, ролі місцевої та регіональної влади при реалізації Східного партнерства, міграції, мобільності, візо-

вого контролю. Особливу зацікавленість викликав «мізковий штурм» із моделювання ситуації щодо європейської інтеграції України — коли вона нібито після успішного проведення Євро-2012 та реалізації ініціативи «Східне партнерство» протягом 2008–2013 років подала заявку на вступ до ЄС. Під час гри учасники мали змогу

побувати у ролі міністрів закордонних справ країн-членів ЄС, оприлюднити результати соціологічних опитувань своїх громадян та представити офіційну позицію своєї держави. Завершилося все позитивним для України рішенням Євросоюзу.

Подібні семінари було проведено також у Севастополі, Миколаєві та Запоріжжі. ★

На фото (зліва направо): керівник Відділу політики, преси та інформації Представництва ЄС в Україні Золтан Салаї, голова ВМГО «Європейська молодь України» Віталій Іляшенко та його перший заступник Денис Свириденко.

«НАША ПЕРЕВАГА — ШВИДКИЙ ДОСТУП ДО КРАЩИХ ІНОЗЕМНИХ ЕКСПЕРТІВ»

В УКРАЇНІ БАГАТО ГОВОРЯТЬ ПРО РЕФОРМИ. НАД НИМИ ПРАЦЮЄ І ФІНАНСОВАНІЙ ЄВРОСОЮЗОМ ТА ПРОГРАМОЮ РОЗВИТКУ ООН АНАЛІТИЧНО-ДОРАДЧИЙ ЦЕНТР БЛАКИТНОЇ СТРІЧКИ. ПРО ЙОГО РОБОТУ «ЄВРОБЮЛЕТЕНЮ» РОЗПОВІВ ДИРЕКТОР ЦЕНТРУ МАРЧІН СВЕНЧІКІ.

— Чому така незвична назва — центр Блакитної стрічки?

— Центр з такою назвою успішно працював в Угорщині за часів постсоціалістичної трансформації. Отже, назву успадковано звідти.

— В Україні досить багато аналітичних організацій, у чому полягає особливість вашої?

— По-перше, наш центр має гарантований політичний нейтралітет, оскільки працює під «парасолькою» Програми розвитку ООН. По-друге, ми маємо швидкий доступ до іноземних експертів, які вже успішно працювали над реформами в інших країнах. По-третє, ми дуже гнучкі: можемо працювати на замовлення уряду, організувати публічні дебати з економічних питань, надаємо досвід законотворення тих держав, які вже пройшли реформи.

Наша діяльність є, по суті, результатом угод України з Європейським Союзом щодо економічної інтеграції, гармонізації українського законодавства з європейським, переходу від адміністративної економіки до ринкової, використання досвіду країн, які вже успішно інтегрувалися до ЄС.

— Як багато експертів задіяно в роботі проекту?

— В офісі в Києві працюють 17 співробітників. Крім цього, щороку залучаємо 10–20 додатково — і українських, й іноземних.

— Хто є, так би мовити, споживачами вашої продукції — рекомендацій, звітів, аналітичних розробок?

— Уряд, адміністрація Президента, Верховна Рада. Але ми працюємо також і для громадської думки, для суспільства, щоб воно краще розуміло потребу тих чи інших рішень. Також нашим завданням є тренінг українських чиновників, налагодження їхніх контактів з експертами з ринкових країн. Проводимо семінари і для представників неурядових організацій.

Показовою щодо цього є організований нами влітку візит Корпоративного директора і Основного омбудсмена служби Фінансового омбудсмена Великої Британії Девіда Томаса. В Україні загальновідомими є проблеми між споживачами фінансових послуг і їх надавачами — банками, страховими компаніями. Вирішити ці питання через суд важко й дорого. А у Великій Британії 90% подібних справ вирішує саме Фінансовий омбудсмен. Така структура потрібна й Україні. Не буде перебільшенням сказати, що зустріч з Девідом Томасом багатьом відкрила очі на те, як можна ефективно вирішувати ці проблеми.

— Але наскільки українські державні структури охочі до переймання подібного європейського досвіду? Існує багато рекомендацій, гарних прикладів, проте зазвичай вони нелегко тут приживаються...

— Так, це є. Справді, не надто багато людей в Україні знають і розуміють, як функціонує ринкова економіка, як її

регулювати, якими мають бути правила й закони. Очевидно, що важким є процес трансформації рекомендацій у конкретні закони, а тим більше втілення їх на практиці. У цьому й полягає суть роботи центру Блакитної стрічки — допомагати у доведенні процесів до кінця.

Наприклад, узяти вступ України до Світової організації торгівлі. Свого часу наші експерти щоденно працювали над відповідними законопроектами, перевіряли, чи все там відповідає вимогам організації. До того вивчали конкурентоспроможність української економіки: які галузі міцніші, які ні, де можуть бути пов'язані зі вступом до СОТ проблеми. Ми працювали над питанням субсидій для аграрного сектору. Зараз, коли Україна вже є членом СОТ, відстежуємо виконання її вимог.

Можна навести й інші приклади. Скажімо, пенсійна реформа. Всі виступають проти підвищення віку виходу на пенсію. Але ми вивчили це питання й аргументовано доводимо, які існують демографічні тенденції, чому за збереження нинішньої ситуації все лише погіршуватиметься. Не вистачатиме коштів, щоб забезпечувати і нинішніх, і майбутніх пенсіонерів. Якщо вік не підняти, то й так невисокі пенсії стануть ще меншими. Це треба пояснювати — і не лише населенню, а й чиновникам та політикам. Наше дослідження ми проводили разом із Інститутом демографії та соціальних досліджень АН України, також залучали фахових іноземних експертів.

Ще зробили недавно звіт щодо регуляції транспортної сфери, зокрема авіа- та залізничного транспорту. Поки що тут справи не надто добрі, особливо на залізниці. Бракує понять про можливість застосування ринкових механізмів. Регуляція і комерція сконцентровані в одних руках. У галузі працюють багато людей, але її потенціал не вико-

Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки було створено 2005 року Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні. З 2006 року фінансову підтримку центру надає Європейський Союз. Діяльність центру спрямована на мобілізацію потенціалу та об'єднання зусиль широкого кола національних та міжнародних партнерів

для підтримки ринкових реформ та людського розвитку в Україні. Центр складається з чотирьох тематичних груп за напрямками: міжнародна інтеграція; фіскальна політика; розвиток приватного сектору; розвиток сільської місцевості та аграрна політика. Більше інформації можна знайти за веб-адресою <http://brc.undp.org.ua>.

КРИМСЬКИМ НАУКОВЦЯМ РОЗПОВІЛИ ПРО СЬОМУ РАМКОВУ ПРОГРАМУ

У СІМФЕРОПОЛІ ПРОЙШЛИ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДЕНЬ ТА СЕМІНАР ДЛЯ КРИМСЬКИХ НАУКОВЦІВ, ПРИСВЯЧЕНІ НОВИМ МОЖЛИВОСТЯМ СПІВПРАЦІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС У ДОСЛІДНИЦЬКІЙ СФЕРІ. ОРГАНІЗУВАЛИ ЗАХІД ПРОЕКТ ЄС «ОФІС СПІЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОСТОРУ» (JSO-ERA) ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ ТА ЄС У ДОСЛІДНИЦТВІ ТА ТЕХНОЛОГІЯХ ПРИ ТАВРІЙСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Участь у події взяли понад 100 представників дослідницьких інституцій південного регіону України, зокрема з Донецька, Дніпропетровська, Запоріжжя та Криму. Автономна Республіка є одним із семи пріоритетів діяльності проекту.

У липні цього року Єврокомісія оголосила нові конкурси проектних пропозицій Сьомої Рамкової програми (РП7) з досліджень, технологічного розвитку та демонстраційних заходів у рамках Робочої програми на 2011 рік. Заступник міністра освіти та науки АР Крим Айдер Аблятіпов висловив сподівання, що «науковці Криму скористаються наданими можливостями та братимуть активну участь у Сьомій рамковій програмі». Проректор Таврійського Національного університету ім. Вернадського Віктор Шульгін зазначив: «РП7 є програмою прикладних досліджень. Її головна мета — дозволити науковим дослідженням працювати на суспільство, його соціальний та економічний розвиток».

Упродовж інформаційного дня було презентовано можливості залучення українських науковців до участі в оголошених конкурсах у межах РП7. Досвідчені експерти проекту JSO-ERA детально роз-

ривують. А він дуже високий, і результатом його використання могло б стати створення естетичного, швидкого і безпечного транспорту.

Українське небо вже трохи відкрилося — є, принаймні, малобюджетна авіакомпанія «Візз-єйр». Цей процес слід розвивати, бо поява на ринку подібних компаній робить повітряне сполучення доступним і для пересічних громадян. Водночас досвід європейських країн свідчить, що й традиційні перевізники можуть при цьому зберегти свої позиції — як от «Льот» в Польщі або ж «Малев» в Угорщині. Звісно, для цього треба працювати. ✪

JSO ERA Advancing EU-Ukraine Cooperation in Research

Visit web-site of the EU Project "Joint Support Office for Enhancing Ukraine's Integration into the European Research Area" (JSO-ERA): www.js0-era.org.ua

You'll find here:

- Information about the objectives, tasks and activities of the EU Project JSO-ERA;
- Information about the EU 7th Framework Programme on Research and Technology Development (FP7);
- Contact database of the Ukrainian research institutions interested in participation in FP7;
- Project library: various publications, presentations, documents etc.;
- Press center: articles, interviews, newsletters etc.;
- Opportunity to get answers to the most frequent questions and other useful information.

Join us online and get involved into the European Research Area!

WWW.JSO-ERA.ORG.UA

повіли про всі етапи підготовки конкурсних пропозицій — від генерації ідей до юридичних аспектів підписання угод щодо створення консорціумів. Європейські координатори поточних проектів РП7 з Нідерландів та Польщі надали прагматичні рекомендації щодо підготовки конкурентоспроможних фінансових пропозицій, заохочуючи дослідницькі інституції до участі в оголошених програмою конкурсах.

Під час семінару відбулися тематичні «круглі столи», сконцентровані на трьох тематичних напрямках РП7: навколишнє середовище, енергетика та безпека.

На «круглому столі» з енергетики було представлено та обговорено сім проектних ідей для РП7, що сприяють більшому використанню відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна енергія та біопаливо. Під час дискусії з питань довкілля обговорювали питання управління відходами, стану ґрунту донецького регіону, екосистеми кримських гірських річок, впливу зміни клімату на регіональному рівні тощо — загалом було представлено та обговорено 12 презентацій. Широкий спектр тем стосовно питань безпеки було презентовано на третьому «круглому столі». ✪

УВАГА: ПРИЙОМ ЗАЯВОК НА ФІНАНСУВАННЯ КУЛЬТУРНИХ ПРОЕКТІВ

Єврокомісія проводить прийом заявок на здійснення проектів зі зміцнення культурної сфери у країнах-учасницях Східного партнерства. Пропозиції приймаються за двома напрямками (лотами): «Інвестуючи в людей» і «Культурна програма Східного партнерства». На перший лот ЄС виділяє 7 млн євро, можливий розмір грантів 250–400 тис. євро. Загальне фінансування другого лоту складає 7,8 млн євро, гранти надаються у розмірі 400–700 тисяч. При цьому розмір гранту не може перевищувати 80% вартості проекту.

Термін подачі заявок на фінансування — до 19 листопада. Усю потрібну інформацію можна знайти за адресою <http://bit.ly/ck6pEJ>.

«ХОЧЕМО ДОПОМОГТИ НАЦІОНАЛЬНИМ СПІЛЬНОТАМ «ЗУСТРІТИ СЕБЕ» В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ»

ФІНАНСОВАНИЙ ЄВРОСОЮЗОМ ПРОЕКТ «БАГАТОКУЛЬТУРНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ» РОЗПОЧАТО ЦЬОГО РОКУ, АЛЕ ЗРОБИТИ ВІН УСТИГ УЖЕ БАГАТО. «ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ» ВІВ РОЗМОВУ ПРО ПРОЕКТ З ЙОГО КЕРІВНИКОМ ПЕТРОМ КЕНДЗЬОРОМ.

— Якою є філософія проекту, чому саме цей історичний аспект було взято для відпрацювання в рамках проекту?

— Історія свідчить про можливість гармонійного розвитку будь-якої спільноти лише за умови багатогранного та взаємопроникливого толерантного співіснування її членів. І сучасні масові міграційні процеси, явища тісної міжнародної співпраці в науці, економіці, політиці, мистецтві, релігії та інших сферах формують для освіти важливе суспільне замовлення — підготовку громадян, здатних мирно співіснувати, поважати право кожного на вибір та збереження своєї ідентичності, толерантне сприйняття соціальних відмінностей, знаходження порозуміння. У цьому плані основним завданням шкільної історичної освіти є допомога молодим людям у формуванні власної ідентичності через розуміння історії у різних площинах та з різних перспектив: особистої, місцевої, національної та світової.

Український етнос, найбільший за кількістю та державотворчий за своїм характером, має переконливі аргументи на те, щоб займати провідне місце в історії України. Але має бути свідомий того, що поряд проживають також болгари, вірмени, євреї, поляки, татари, румуни, угорці та представники багатьох інших національних спільнот. Природно, вони потребують збереження рідної мови, традицій, культури, визначення своєї історичної ідентичності, яка б

гармоніювала із загальнонаціональним історичним процесом.

Саме тому нашим основним завданням у рамках проекту є створення можливості для представників різних національних спільнот «зустріти себе» в історії України, побачити у ній минуле свого народу. Адже історія покликана дати молоді можливість дослідити, як минуле допомагало формувати різні ідентичності, спільні культури, цінності й формувати толерантне ставлення особистості до багатокультурності та різноманітності. Це, своєю чергою, дасть можливість представникам різних етносів та релігійних вірувань ідентифікувати себе з українською політичною нацією, сприятиме розвитку громадянського суспільства в Україні.

— Як просувається робота над виданням посібника «Разом на одній землі. Історія України багатокультурна» та інших навчально-методичних матеріалів, запланованих проектом? Наскільки гарантованим є їхнє практичне застосування у майбутньому?

— Наш проект передбачає різноманітні напрями діяльності. Зокрема, проведення навчальних семінарів для вчителів та студентів педагогічних університетів, організацію історичного конкурсу для школярів на тему «Україна — новий берег життя. Міграції в історії України», проведення інформаційної кампанії у ЗМІ щодо подолання мови ворожнечі на прикладі уроків історії. Але головним і найвідповідальнішим завдан-

ням у рамках проекту є створення навчально-методичних матеріалів. Вони інтегруватимуть історію різноманітних національних громад, що проживають на території України.

Підготовкою навчального посібника «Багатонаціональна історія України» ми хочемо висвітлити роль у історичному процесі різних національних спільнот, створити їх позитивний образ в історії України. Вона у посібнику буде подана у взаємопроникній парадигмі співіснування різних етносів. Зокрема, заплановано такі розділи посібника: «Міграції в історії України»; «Місто як перетин культур та цивілізацій в історії України»; «Віра та релігійні конфесії в історії України»; «Співіснування (повага, дружба та конфлікти) в історії України»; «Ідентичність та персоналії в історії України».

Концепція видання передбачає роботу учнів над декількома різноаспектними, як правило, первинними джерелами (фотографії, уривки з інтерв'ю очевидців, документи, статистика, думка дослідника, погляд сучасника). Відповідно, авторський текст та позиція у матеріалах для учня зводяться до мінімуму. Крім наявних різнопланових джерел, важливу дидактичну функцію виконують завдання, спрямовані на розвиток критичного мислення учнів, історичного розуміння та дослідницьких умінь.

Проект «Багатокультурна історія України» реалізує Всеукраїнська асоціація викладачів історії та суспільних дисциплін «Нова Доба» у партнерстві з Європейською Асоціацією викладачів історії EUROCLIO та міжнародною мережею мо-

лодих істориків EUSTORY. Його завданнями є розробка навчально-методичних матеріалів з історії України на основі багатокультурного та багатоперспективного підходів, підвищення кваліфікації педагогів України на основі розроб-

лених матеріалів, ознайомлення студентів педагогічних університетів з особливостями багатокультурного підходу у процесі викладання історії та проведення конкурсу історичних проектів для учнівської молоді.

ПРОВЕДЕНО СЕМІНАР З РЕГУЛЮВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ

У РАМКАХ ПРОЕКТУ ЄС TWINNING «ПОСИЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ТА ЮРИДИЧНОЇ СПРОМОЖНОСТІ НКРЕ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ГАЗОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ» ВІДБУВСЯ СЕМІНАР «РЕГУЛЮВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО СЕКТОРУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР ТА ДВОСТОРОННЯ І БАГАТОСТОРОННЯ СПІВПРАЦЯ».

Під головуванням президента італійського агентства з питань електроенергетики АЕЕГ Алессандро Ортіса було розглянуто три блоки питань: регулювання й укрупнення; роль і суверенність регуляторів; форми міжнародного співробітництва, включаючи Twinning.

Дискусія стосувалася схем укрупнення та соціального захисту — ці питання є надзвичайно актуальними для України й мають бути вирішені найближчим часом.

Участь у заході взяли дипломати з Представництва Євросоюзу, народні депутати, представники міністерств палива та енергетики й економіки, профільних компаній, співробітники проекту.

Проект Twinning «Посилення регуляторної та юридичної спроможності НКРЕ щодо регулювання газового сектору України» підтримує роботу Національної

комісії регулювання енергетики. Зокрема, підготовку та внесення змін до газових законів, підзаконних актів, ринкових правил та мережевих кодів. ✨

Нині проводиться кампанія серед педагогів, науковців, представників національних громад України, що має на меті залучення до процесу створення посібника найкращого науково-педагогічного потенціалу та збір різноманітних історичних джерел. Щодо гарантованого використання його у школі... Це не перше наше видання, яке ми готуємо для учнів загальноосвітніх шкіл. Як свідчить досвід, не завжди міністерський гриф чи прізвище автора, а насамперед їхня якість і суспільна потреба є гарантією використання матеріалів. Саме тому наше завдання — створити якісний продукт та практичні матеріали, які гармонійно інтегруватимуться не лише в існуючі курси шкільної історії, але й інші соціально-гуманітарні навчальні дисципліни. А також використовуватимуться у післядипломній підготовці вчителів.

— В Україні ще досить часто можна почути публічні звинувачення в українофобстві, русофобстві, антисемітизмі тощо. Наскільки все ж українське суспільство здатне до толерантного став-

лення до представників інших національностей, поваги до їхньої історії, культури й традицій?

— Справді, такі явища мають місце. Це можна пояснити браком загальної та політичної культури. Зокрема, досить часто факти міжетнічного, міжрегіонального чи міжконфесійного протистояння у минулому чи теперішньому використовуються окремими політичними силами — на жаль, не в загальносуспільних інтересах і не для консолідації української політичної нації. За роки незалежності так і не було створено реально діючої ефективної суспільної програми, яка б працювала на формування спільної національної ідентичності її громадян, сприяла б їх інтеграції, особливо молоді з різних регіонів України. Не видно бажання інтегрувати українське суспільство за демократичними принципами і у нинішньої влади. Навпаки, непоодинокі зяви окремих державних мужів ніяк інакше, як потурання зростанню суспільного неспокою назвати не можна. Отже, напрошується висновок: ситуація соціального напруження, протистояння вигідна політикам в Україні. Це небезпечне

явище, особливо в умовах незрілості громадянського суспільства в посттоталітарній державі. Тому полікультурне виховання молоді засобами історії, формування толерантного ставлення особистості до різноманітності є надзвичайно актуальним.

— На жаль, історія в Україні є матерією, дуже піддатливою поточним політичним впливам...

— Історія заполітизована не лише в Україні. Є чимало прикладів її використання у політичних цілях у різних країнах. Але для України характерним є її постійне переписування відповідно до певної політичної кон'юнктури. Зрештою, чого дивуватися: так само регулярно переписують закони, змінюють Конституцію — чому ж історія повинна відставати в таких «динамічних» процесах?

Саме тому важливим у процесі історичної освіти молодих громадян України є дотримання вироблених європейською історичною наукою та дидактикою наукових підходів до викладання історії. Вони й закладаються нами у концепцію посібника «Разом на одній землі. Історія України багатокультурна». ✨

ТРИВАЄ ФОТОКОНКУРС «СВІТ ДИТЯЧОЇ МРІЇ»

ДО 1 ЛИСТОПАДА ТРИВАЄ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОТОКОНКУРС «СВІТ ДИТЯЧОЇ МРІЇ», ТЕМОЮ ЯКОГО Є ВІДПОВІДАЛЬНЕ БАТЬКІВСТВО. ДЛЯ УЧАСТІ В НЬОМУ ПОТРІБНО ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ ТА ЗАВАНТАЖИТИ ФОТОГРАФІЮ НА ВЕБ-САЙТІ WWW.FAMILY-ALBUM.COM.UA. ТАМ-ТАКИ МОЖНА ЗНАЙТИ ПОВНУ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ЗМАГАННЯ.

Під час відкриття фотоконкурсу.

Загальний призовий фонд конкурсу — 5000 євро. Конкурс проводять спільно Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, Державна соціальна служба для сім'ї, ді-

тей та молоді, Український фонд «Благополуччя дітей» та проект ЄС «Права жінок та дітей в Україні». Дев'ять призів будуть присуджені найкращим фотографіям за результатами відбору професійно-

го журі та он-лайн голосування за трьома категоріями — аматори, професіонали та діти до 18 років.

Акція має на меті стимулювати обговорення теми відповідального батьківства, повернення уваги громадськості до сімейних цінностей.

— За даними міжнародних досліджень від обсягу уваги, що обоє батьків приділяють дитині, залежить її розвиток, психологічний та емоційний стан, майбутня успішність, — зауважив під час відкриття конкурсу координатор з питань інформації та зв'язків з громадськістю Представництва ЄС в Україні Метью Грін. — Ці питання також тісно пов'язані зі ставленням суспільства до ролі жінок та чоловіків у вихованні дитини. Саме тому Європейський Союз ділиться з Україною ідеями та досвідом для зміни таких стереотипів у рамках програми «Права жінок та дітей в Україні» із загальним фінансуванням 14 мільйонів євро. ★

ХТО НАЙКРАЩЕ ЗАБЕЗПЕЧУЄ РІВНІСТЬ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ?

Триває перший Національний конкурс «Рівні можливості: кращий роботодавець 2010». Організаторами його є проект ЄС «Права жінок та дітей в Україні — комунікаційний компонент» та Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту.

У результаті конкурсу буде визначено українські компанії з найкращою політикою забезпечення рівності жінок та чоловіків. Метою є також збільшення поінформованості з гендерних питань на робочому місці. Для участі в конкурсі компанії мають зареєструватися на сайті www.rivnist.in.ua.

— Незважаючи на вік, досвід та рівень освіти, жінкам в усьому світі платять менше, ніж чоловікам, — заявив під час відкриття конкурсу керівник першого відділу програм допомоги Представництва ЄС в Україні Міхаель Фьогеле. — ЄС працює над зменшенням

розриву в зарплатні чоловіків та жінок. Бо, наприклад, у Словенії та Бельгії різниця у заробітній платі складає менше 10 відсотків, однак в Естонії та Австрії вона сягає 25 відсотків — приблизно так, як і в Україні. Саме тому Євросоюз підтримує Україну в боротьбі з гендерними стереотипами та просуванні рівності у світі праці.

Понад 60% жінок в Україні працюють у п'яти «традиційно жіночих» професіях: догляд, громадське харчування, прибирання, канцелярія та касири. У них значно вищий шанс залишитися без роботи. Особливо вразливими є молоді жінки,

рівень безробіття серед яких найвищий з усіх груп — 15,5%. У приватному секторі вони очолюють лише 12% великих підприємств та становлять 38% усіх підприємців. У середньому, зарібок жінок складає 73,7% від заробітку чоловіків.

Наприкінці конкурсу буде обрано фіналістів у п'яти категоріях: гендерна політика, боротьба із сексуальними домаганнями, недискримінація, співвідношення працівників різної статі, політика кандидата по відношенню до працівників із сімейними обов'язками. Переможців буде нагороджено під час гала-події, що пройде 6 грудня. ★

СХВАЛЕНО СТРАТЕГІЮ З ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ СХВАЛИЛА П'ЯТИРІЧНУ СТРАТЕГІЮ З ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ. ВОНА, ЗОКРЕМА, НАЦІЛЕНА НА КРАЩЕ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЖІНОК У ДОСЯГНЕННІ ЄВРОСОЮЗОМ СВОЇХ ЕКОНОМІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ.

Стратегія передбачає низку заходів: від заохочення ширшого представлення жінок у керівних органах до боротьби з гендерним насиллям.

— Європа показує світові приклад щодо гендерної рівності. Ще у Римський договір 1957 року було включено положення про рівність в оплаті праці, — заявила Віце-президент Єврокомісії Вівіан Редінг, яка відповідає за питання юстиції, фундаментальних прав та громадянства. — Сьогодні ми можемо продовжувати цю справу через більшу

участь жінок в ухваленні рішень та боротьбу з базованим на статі насиллям. Щоб знову завести двигун зростання, Європа має краще використовувати здібності жінок.

Ухвалена Єврокомісією Стратегія з гендерної рівності має п'ять пріоритетів: економіка і ринок праці; рівність в оплаті праці; рівність в обійманні керівних посад; боротьба з гендерним насиллям; пропаганда рівності в ЄС.

Брюссель домагатиметься, зокрема, більшої участі жінок на ринку праці, просування цільових ініціатив щодо активного залучення їх до керівних посад в економіці, пропагуватиме жіноче підприємництво та самозайнятість. Планується започаткувати Європейський день рівності, а також Діалог з гендерної рівності, до якого буде залучено Європарламент, Президентство ЄС, європейських соціальних партнерів та громадянське суспільство. Метою цього форуму буде оцінка прогресу в імплементації стратегії.

Євросоюз уже має значні досягнення у забезпеченні гендерної рівності. Наприклад, за останні 12 років частка жінок на ринку праці зросла з 52% до близько 60%. Молоді жінки віком 20–24 роки складають 59% від усіх студентів європейських університетів. Однак гендерний розрив залишається. Скажімо, на ринку праці жінки досі більше представлені на низькооплачуваних роботах, їх небагато на керівних посадах, їхня середня зарплата в ЄС досі на 15% менша, ніж у чоловіків. Лише 33,2% самозайнятих є жінками.

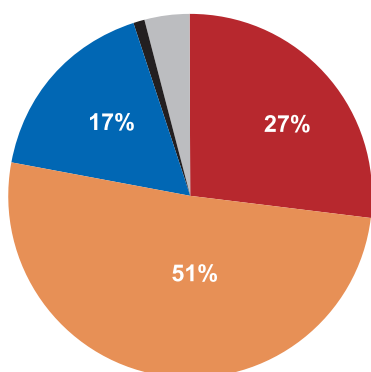

Віце-президент Єврокомісії Вівіан Редінг.

Згідно з недавнім дослідженням Євробарометра, 68% жінок та 57% чоловіків у Євросоюзі вважають гендерну нерівність розповсюдженою в Союзі. 87% європейців підтримують його дії, спрямовані на подолання домашнього насильства. При цьому кожен четвертий знає когось, хто був його жертвою.

Євробарометр також дослідив — 61% європейців вважають, що Євросоюз як такий має відігравати вагомий роль у подоланні гендерної нерівності та домашнього насильства проти жінок. Тобто кроки національних урядів у цьому мають здійснюватися разом із ЄС. ★

Наскільки звичним є домашнє насильство проти жінок у вашій країні?

- дуже звичним
- звичним
- не дуже звичним
- не звичним взагалі
- не знаю

ЄВРОКОМІСІЯ ВИРОБИТЬ СТРАТЕГІЮ З ІНТЕГРАЦІЇ РОМІВ

Уквітні наступного року Єврокомісія планує презентувати загальноєвропейську стратегію з інтеграції ромів. Її метою буде ефективніше використання коштів Євросоюзу та країн-членів для розв'язання їхніх проблем, а також моні-

торинг відповідних дій урядів. Поштовхом до такого кроку Брюсселя стали масові депортації ромів із Франції — переважно до Румунії та Болгарії. Розслідування Єврокомісії засвідчило, що вона досі не інкорпорувала у національне законодавство

Директиву ЄС щодо вільного пересування осіб. Наприкінці вересня Брюссель заявив про можливість надіслання Франції формального попередження, якщо Париж не запропонує найближчим часом проект та графік інкорпорації директиви. ★

САМІТ ЄС БУЛО ПРИСВЯЧЕНО ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ

На фото на передньому плані (зліва направо): Президент Франції Ніколя Саркозі, міністр закордонних справ Іспанії Мігель Ангель Моратінос і прем'єр країни Хосе Луїс Родрігес Салатеро.

16 ВЕРЕСНЯ У БРЮССЕЛІ ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ. ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ САМІТУ СТАЛА ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА.

— Лісабонський договір вимагає від глав держав та урядів визначити стратегічні інтереси Союзу та дати стратегічне спрямування роботі інших інституцій, — заявив після завершення саміту Президент Європейської Ради Герман ван Ромпей. — Сьогоднішнім завданням було поєднати загальні цілі з конкретними засобами. Ми обговорили, як найкраще застосовувати Лісабонський договір, новостворену Європей-

ську службу зовнішньої дії, забезпечити, щоб Брюссель та столиці держав ЄС рухались в одному напрямі. Як краще координувати діяльність різних гравців у самому Брюсселі. Як звести разом різні аспекти наших відносин з партнерами, наприклад під час самітів: у таких сферах як економіка, клімат, цінності та безпека.

В ухвалених за підсумками саміту висновках також наголошено на спів-

праці ЄС з ключовими партнерами. «Найближчі саміти з Україною (у листопаді) та з Росією (у грудні) треба використати для поглиблення співпраці у сферах взаємної вигоди, аби привнести більше стабільності та передбачуваності до відносин з цими важливими країнами, а також для підтримки прав людини, — йдеться у документі. — Зокрема, саміт з Україною має принести поступ у переговорах щодо Угоди про асоціацію, зокрема стосовно глибокої та всеосяжної Зони вільної торгівлі, та підкреслити роль ЄС в економічних та демократичних реформах цього важливого сусіди».

— За шість років моєї роботи на посаді Президента Європейської Комісії й участі в глобальних переговорах та самітах з нашими найважливішими партнерами я зробив висновок: ми можемо зробити більше разом, — сказав Жозе Мануел Баррозу. — Ми маємо використовувати можливості Лісабонського договору. Треба визначити європейські інтереси, які не суперечать інтересам національним, а лише збільшують їх суму. Слід імплементувати Лісабонський договір в культуру співробітництва між країнами-членами та європейськими інституціями: щоб представники Євросоюзу, а саме Герман ван Ромпей та Кетрін Ештон, мали підтримку Європейського Союзу в цілому. Також маємо не лише визначити стратегічні цілі, а й бути тактиками — обговорювати ці питання з нашими партнерами, інколи роблячи «обміни», даючи й беручи, щоб бути здатними захищати в розумний спосіб спільні європейські інтереси. ★

«ДЕМОКРАТІЯ Є СУТНІСТЮ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

15 вересня у світі традиційно відзначили Міжнародний день демократії. Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої і безпекової політики Кетрін Ештон оприлюднила від імені Євросоюзу заяву.

«ЄС вшановує всіх захисників демократії, які зазнають залякувань, переслідувань та навіть ризику ув'язнення чи замахів на їхнє життя за відстоювання демократії та демократичних принципів, — йдеться в документі. — Демократія є сутністю Європейського Союзу. Це не лише один із фундаментальних принципів ЄС — підтримка демократії проголошена метою зовнішньої політики Союзу».

Кетрін Ештон також заявила, що демократія, права людини, безпека, на-

лежне управління та стабільний розвиток нерозривно пов'язані між собою.

«Демократичні принципи та цінності є також ключовими для підтримки подолання бідності, економічного розвитку та статевої рівності в довгостроковій перспективі, — наголошено у заяві. — Вони — передумова для підзвітності та прозорості уряду, підтримки незалежної судової системи, вільних медіа та основова для захисту прав людини».

До заяви приєдналися країни-кандидати на вступ до ЄС, потенційні кандида-

ти, а також держави Східного партнерства. Серед них і Україна. ★

«БАГАТО НІБИТО ПРИРОДНИХ РЕЧЕЙ НАСПРАВДІ ВІДБУЛИСЯ ЗАВДЯКИ ЄС»

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ЄВРОКОМІСІЇ МАРОШ ШЕВЧОВИЧ КУРУЄ ПИТАННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ ВІДНОСИН І УПРАВЛІННЯ. НІНІ ВОНИ НАДЗВИЧАЙНО АКТУАЛЬНІ ДЛЯ ЄС. ПРО ЦЕ МАРОШ ШЕВЧОВИЧ РОЗПОВІВ У ІНТЕРВ'Ю ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЮ EURACTIV.COM.

— ЄС нині переживає складні часи. З одного боку, великі виклики несуть інституційні зміни, виписані у Лісабонському договорі. З іншого — останні опитування показали зменшення підтримки Союзу серед громадян. Це логічний наслідок економічних негараздів чи тенденція до зменшення ентузіазму щодо подальшої інтеграції?

— Лісабонський договір набув чинності недавно, і зараз нам треба підлаштуватися під нову систему правил. Вже очевидно, що незважаючи на тривалі переговори щодо нової інституційної структури, ми все ще пристосовуємося до її використання. Це природний процес. Такі величезні інституційні зміни мають принести певну напругу, яка зникне тоді, коли використання нових правил і процедур стане автоматичним.

До того ж, ці зміни відбуваються водночас із найважчою за останні 80 років економічною кризою. Наша реакція на неї мала бути дуже швидкою, навіть з використанням деяких нетрадиційних рішень і інструментів. Але позитивом було те, що криза зарядила енергією країни-члени і Раду ЄС. Вона показала, що проблеми слід вирішувати разом.

Щодо зменшення громадської підтримки, то воно частково може бути пояснене тим фактом, що соціопитування Євробарометр проводив у часи піку кризи. З іншого боку, якщо подивитися на історію подібних опитувань, то подібне явище відбувалося під час інших потрясінь.

У будь-якому разі, дуже важливо шу-

кати шляхи залучення громадян ЄС до процесу європейського розвитку. І потрібно пам'ятати: багато речей, які ми сьогодні вважаємо природними, насправді відбулися завдяки Євросоюзу. Це подорожі без кордонів, спільний платіжний простір, можливість навчатися в інших країнах Європи та інше. На жаль, багато євроскептиків дивляться на ці переваги як на такі, що відбулися самі по собі.

— Недавно Президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу виступив перед Європарламентом із промовою «Ситуація в Союзі». Чи означає це, що офіційним голосом ЄС є він, а не Президент Європейської Ради Герман ван Ромпей?

— ЄС — унікальна, єдина у своєму роді організація, базована на співробітництві та розподілі повноважень. Співпраця між Президентом Європейської Ради та Президентом Єврокомісії надзвичайно плідна. Обоє мають величезний інтерес до координації дій, їхні повноваження чітко розмежовані Лісабонським договором.

Ван Ромпей виступає від імені ЄС щодо всіх питань, які стосуються спільної зовнішньої та безпекової політики, Баррозу — щодо внутрішніх питань Співтовариства: сільського господарства, зовнішньої торгівлі, енергетики тощо.

Промова «Ситуація в Союзі» була започаткована з метою збільшення якості програмування, передбачуваності ЄС. Баррозу окреслив плани Союзу на найближче майбутнє. Промову було сприйнято з великим інтересом у Європарламенті та медіа. Це своєрідне відкриття політичного сезону в

ЄС, започаткування дискусії щодо робочої програми Єврокомісії на 2011 рік.

— Якщо подивитися на проблеми, перед якими ЄС поставив недавно — енергетична безпека, регулювання фінансового сектору тощо — відповідь на них була завжди одна: «треба більше європейського співробітництва». Водночас криза спонукала уряди бути більш напористими щодо «національних інтересів». На вашу думку, нині має місце посилення чи послаблення європейської солідарності?

— На це запитання не може бути простої відповіді. Погіршення економічної ситуації в Європі завжди викликає протекціоністські рефлексії. Вони, можливо, й принесли б прості рішення, навіть могли б дати результати на короткострокову перспективу — але означали б величезні втрати у довгостроковій.

Єврокомісія намагається цьому запобігти. Ми захищали спільний ринок — і це було нашою великою перемогою. Жозе Мануел Баррозу в промові «Ситуація в Союзі» сказав: або ми пливемо разом, або тонемо поодиночі. Це справедливо також і щодо нашої участі у «великій двадцятці»: Європу буде почуто, якщо вона говоритиме одним голосом. Жодна європейська країна не може ніни грати як глобальний актор.

Однак фактом є те, що економічна ситуація заохочує до певного схилання до «національного інтересу». Часом це веде до не надто чесної гри. Уряди записують на свій рахунок позитив й звинувачують Брюссель у негативі. ЄС представляють як якусь зовнішню силу. Але ж ми є частиною його. Це ж наші міністри проводять у Брюсселі переговори, членів Європарламенту обирають наші громадяни.

— Одним із головних питань порядку денного ЄС є нині реформа бюджету. Які шанси мають пропозиції щодо запрова-

Марош Шевчович представляє в Єврокомісії Словаччину. Він кар'єрний дипломат, випускник Московського державного інституту міжнародних відносин (1990). Пройшов усі кар'єрні сходинки в МЗС Словаччини, був послом в Ізраїлі, працював у дипмісіях у Зімбабве, Канаді, Бельгії. У 2004–2009 роках — Постійний представник Словаччини при ЄС. У попередньому складі Єврокомісії працював з жовтня 2009-го по лютий 2010-го й обіймав посаду Комісара ЄС з питань освіти, тренінгів, культури та молоді.

ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОГНОЗ ПОКРАЩЕНО

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ОПРИЛЮДНИЛА ТРАДИЦІЙНИЙ ВЕРЕСНЕВИЙ ПРОГНОЗ ГОЛОВНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЄС. ЗГІДНО З НИМ СУКУПНИЙ ВВП СОЮЗУ ЗРОСТЕ ЦЬОГО РОКУ НА 1,8%.

Це дещо краще, ніж Брюссель прогнозував навесні (подібні розрахунки Єврокомісія робить двічі на рік — у травні та вересні). Тоді припускалось, що економіка зросте на один відсоток.

Однак у Єврокомісії застерігають, що ситуація залишається досить крихкою.

— Європейська економіка однозначно на шляху відновлення. Нинішні прогнози кращі за весняні, поновлення внутрішнього попиту поліпшило ситуацію на ринку праці, — заявив Комісар ЄС з монетарних та економічних питань Оллі Рен. — Однак невизначеність залишається. Ключовими є забезпечення фінансової стабільності й збалансування бюджетів. Водночас для збільшення нашого потенціалу до зростання нам потрібні структурні реформи.

Свій прогноз Єврокомісія будує на аналізі тенденцій семи найпотужніших економік Євросоюзу, які разом дають близько 80% його ВВП. Для визначення показника для всього ЄС дані агрегуються. Водночас між країнами існують суттєві різниці.

У наведеній нижче таблиці показано чотирьохквартальну динаміку зростання (або

падіння) ВВП, показники минулого року та прогнози на нинішній.

Зростання ВВП ЄС, 2010 рік

	Квартальний (% , квартал до кварталу)				Річний (% , рік до року)		
	Результат		Прогноз		Результат	2010 (прогноз)	
	2010/1	2010/2	2010/3	2010/4	2009	Травень 2010	Вересень 2010
Німеччина	0,5	2,2	0,6	0,4	-4,7	1,2	3,4
Іспанія	0,1	0,2	-0,1	0,1	-3,7	-0,4	-0,3
Франція	0,2	0,6	0,4	0,3	-2,6	1,3	1,6
Італія	0,4	0,4	0,5	0,2	-5,0	0,8	1,1
Нідерланди	0,5	0,9	0,4	0,3	-3,9	1,3	1,9
Зона євро	0,3	1,0	0,5	0,3	-4,1	0,9	1,7
Польща	0,7	1,1	0,6	0,6	1,7	2,7	3,4
Велика Британія	0,3	1,2	0,5	0,6	-4,9	1,2	1,7
ЄС-27	0,3	1,0	0,5	0,4	-4,2	1,0	1,8

Очевидно, що найуспішніше виходять з кризи Польща й Німеччина: вони закінчать рік зі зростанням ВВП на 3,4%. Найгірші справи серед країн «великої сімки» у Іспанії, яка й надалі потерпає від економічного спаду.

Єврокомісія також оприлюднила прогнози щодо рівня інфляції. За її розрахунками, для усього ЄС інфляція цього року становитиме 1,8%, для зони євро — 1,4%. ★

«БАГАТО НІБИТО ПРИРОДНИХ РЕЧЕЙ НАСПРАВДІ ВІДБУЛИСЯ ЗАВДЯКИ ЄС»

дження власних ресурсів Євросоюзу — наприклад, у формі європейського податку?

— Європейська Комісія отримала від Європейської Ради завдання підготувати аналіз щодо перегляду бюджету. Він повинен стосуватися всіх аспектів, включаючи можливе зміцнення власних ресурсів ЄС. Комісія зараз дуже інтенсивно працює над цією доповіддю.

— Які саме власні ресурси вона має намір запропонувати?

— Наша філософія є такою: ресурси повинні йти від тої діяльності, яка не існує без Європейського Союзу. Тобто від додаткової вартості, яку він генерує. Це може бути не важко. Втім, Комісія лише надасть дані про доходи й витрати і запропонує альтернативи, але рішення буде за країнами-членами і Європарламентом. Нині міністри деяких країн кажуть, що вони б вітали збільшен-

ня власних ресурсів, тому що це зменшило б членські внески. Інші ж хочуть тримати формування бюджету ЄС під контролем. Вони швидше бачать нові ресурси як джерела для національного бюджету, звідки кошти можуть бути згодом перерозподілені до скарбниці ЄС.

— Йдеться не лише про розмір бюджету ЄС, але й про його природу — як він буде перерозподілятися. Це дуже цікавить нові країни-члени. Не секрет, що великі платники внесків до бюджету ЄС прагнуть більше сфокусуватися на питаннях конкурентності, енергетичній політиці та дослідженнях і менше — на політиці згуртованості. Який підхід візьме гору?

— На дискусію щодо нового бюджету ЄС впливатимуть кілька чинників.

Вона триватиме у важкий час фінансової консолідації. Єврокомісія намагатиметься привести бюджет ближче до пріоритетів стратегії Європа-2020.

Також зрозуміло, що без адекватної політики згуртованості неможливо збудувати успішний Євросоюз. Зменшення відмінностей у розвитку країн-членів є ключовою політикою ЄС, без якої він не може працювати.

Інша річ також є очевидною: без концентрованої підтримки інноваційної економіки Євросоюз не буде здатним зберегти конкурентоспроможність та економічне зростання, необхідне для належної якості життя. Отже, ми маємо знайти шлях і для підтримки стратегії Європа-2020, і для розвитку регіонів водночас. Бо дискусія щодо того, хто більше платить і хто більше отримує, дуже нездорова. Великі платники внесків до бюджету ЄС також мають зиск від економічного розвитку в нових країнах-членах. Переваги є, навіть якщо їх важко підрахувати. Ми повинні дивитися на політику згуртованості ЄС з цієї точки зору. ★

ВІДБУЛИСЯ ЄВРОПЕЙСЬКІ ДНІ ЗАЙНЯТОСТІ

У ВЕРЕСНІ-ЖОВТНІ В ПОНАД 200 МІСТАХ ЄВРОСОЮЗУ ПРОЙШЛИ ТРАДИЦІЙНІ ЄВРОПЕЙСЬКІ ДНІ ЗАЙНЯТОСТІ. АКЦЕНТ ЦЬОГО РОКУ БУЛО ЗРОБЛЕНО НА ПРИВЕДЕННІ У ВІДПОВІДНІСТЬ КВАЛІФІКАЦІЇ ЛЮДЕЙ ПОТРЕБАМ РИНКУ ПРАЦІ.

У Брюсселі центральним майданчиком Днів зайнятості стала Європейська Комісія. Понад 80 організацій, які представляють роботодавців, і тисячі громадян мали змогу зустрітися в її будівлі та, так би мовити, знайти одне одного.

— Одним із найбільших сьогоднішніх викликів є безробіття, особливо серед молоді, — заявив Комісар ЄС з питань працевлаштування, соціальних справ та по-

РОБОЧА СИЛА ДОРОЖЧАЄ

Порівняно із аналогічним періодом минулого року, у другому кварталі 2010-го погодинна вартість робочої сили в ЄС та в зоні євро зросла на 1,6%. Про це повідомив Євростат.

До того ж, картина неоднорідна. У багатьох державах вартість робочої сили навпаки суттєво знизилася: зокрема у Латвії (-7%), Литві (-5,8%), Естонії (-2,6%), Греції (-1,8%) та Угорщині (-1,8%). Натомість у інших — ситуація протилежна: наприклад, у Болгарії вона зросла на 8,6%, в Румунії — на 5%, у Франції на 3,8%, в Данії — на 3,1%.

літики залучення Ласло Андор. — Нині п'ять мільйонів європейців віком до 25 років шукають роботу. Так, нам потрібне економічне відновлення для створення нових робочих місць — але ми також маємо краще використовувати наявні можливості. Тому Єврокомісія та мережа EURES у рамках Європейських днів зайнятості організують сотні подій по всій Європі, де пошукачі роботи можуть на прямому спілкуватися з роботодавцями.

Заходи у приміщенні Єврокомісії були відкритими для всіх бажаючих. До того ж, люди, які шукають роботу, могли попередньо зареєструватися в Інтер-

неті і перевірити, чи будуть представлені відповідні їхній професії та кваліфікації вакансії. Потім, вже на місці, провести інтерв'ю з представниками роботодавців. Як свідчить досвід, такий метод добре працює — торік прямим результатом Днів зайнятості стало близько тисячі працевлаштувань.

Усього в рамках Європейських днів зайнятості відбулося 500 заходів. Крім власне ярмарок вакансій це семінари, лекції, культурні події. Метою їх було, зокрема, пояснити переваги робочої мобільності всередині ЄС — тобто працевлаштування в інших країнах Союзу. ★

ЄВРОСОЮЗ ЗБІЛЬШУЄ ПІДТРИМКУ БДЖІЛЬНИЦТВА

У вересні Європейська Комісія схвалила національні програми 27 країн ЄС щодо покращення виробництва та продажу продуктів бджолярства на період 2011–2013 років. Фінансовий внесок ЄС у ці програми виріс з 26 млн євро до 32 мільйонів щорічно.

Бджолярський сектор є надзвичайно чутливим. Кілька останніх років він потерпав у ЄС від безпрецедентної смертності бджіл. Це не лише поставило у складні економічні умови бджолярів, а й становило загрозу для біорозмаїття. І національні програми є сьогодні єдиним реальним інструментом, який допомагає частково компенсувати втрату бджіл. Країни-члени задоволені позитивним ефектом, який вони справляють, їхню корисність визнають самі бджолярі.

Згідно з усталеною процедурою, країни-члени надсилають свої національні про-

грами до Єврокомісії для оцінки. Вони стосуються різноманітних заходів: контролю за захворюваннями бджіл, допомоги у практичних заходах, пов'язаних із веденням гос-

подарства, підтримки лабораторій, дослідницьких програм та технічну допомогу. Всі 27 програм були визнані Єврокомісією придатними для співфінансування. ★

Згідно зі статистикою, найбільше в Євросоюзі роїв у Іспанії — близько 2,5 млн. На другому місці Греція — 1,5 млн, на третьому Франція — 1,3 млн. Також понад мільйон роїв нараховується в Італії, Польщі та Румунії. Усього в Євросоюзі близько 13 млн бджолиних сімей.

Іспанія має й найбільший обсяг фінансової допомоги на бджільництво: 11 млн євро щороку у 2011–2013-му, з них 5,5 млн — гроші ЄС. Усього сукупний внесок країн-членів ЄС і Єврокомісії на 2011–2013 роки становитиме 210 млн євро.

ЄВРОПЕЙЦІ ПІДТРИМУЮТЬ ДОПОМОГУ НА РОЗВИТОК

Комісар ЄС з питань розвитку Андріс Пібалгс і Генеральний секретар ООН Бан Кі Мун.

У ВЕРЕСНІ В НЬЮ-ЙОРКУ ПІД ЕГІДОЮ ООН ВІДБУВСЯ САМІТ ЦІЛЕЙ РОЗВИТКУ ТИСЯЧОЛІТТЯ: ОДИН ІЗ НАЙБІЛЬШ ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ ФОРУМІВ У СВІТІ. ДВІ СОТНІ ПРОВІДНИХ ПОЛІТИКІВ ШУКАЛИ РІШЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ — ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ, БОРОТЬБИ З БІДНІСТЮ, БЕЗРОБІТТЯ ТА КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.

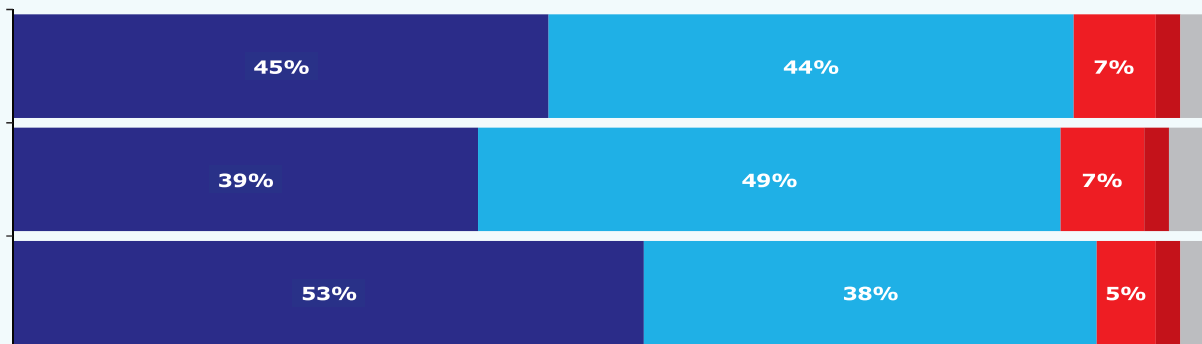
Євросоюз представляли на форумі Президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу, Високий представник з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Кетрін Ештон, Комісар ЄС з питань клімату Конні Гедегард та Комісар ЄС з питань розвитку Андріс Пібалгс.

Напередодні саміту Євробарометр оприлюднив дані опитування щодо ставлення громадян країн ЄС до надання Союзом допомоги на розвиток. Дослідження засвідчує, що європейці вважають це важливою справою й виступають за продовження відповідних зусиль Євросоюзу. ★

— Боротьба з бідністю залишається у порядку денному Євросоюзу, заявив у Нью-Йорку Жозе Мануел Баррозу. — Цього вимагають наші громадяни. Будучи провідним донором, який надає понад 50% усієї світової допомоги на розвиток, ЄС від самого початку робить внесок у досягнення Цілей розвитку тисячоліття.

На вашу думку, наскільки важливо допомагати людям у країнах, що розвиваються?

■ дуже важливо ■ важливо ■ не дуже важливо ■ не важливо зовсім ■ не знаю

МОЛОДІ ЖУРНАЛІСТИ ПИШУТЬ ПРО ПРОБЛЕМУ БІДНОСТІ

У день відкриття саміту Цілей розвитку тисячоліття у Нью-Йорку Європейська Комісія дала старт журналістському змагання на тему боротьби з бідністю. Участь у ньому можуть взяти студенти-журналісти з усіх країн-членів Євросоюзу.

Змагання має назву «Молоді репортери проти бідності». До 29 жов-

тня бажаючі мали надіслати до Брюсселю свої роботи, присвячені темі розвитку. Кращі 33 автори будуть запрошені до участі у семінарі, який відбудеться впродовж Європейських днів розвитку у грудні. Ну а кращі з кращих відправляться у прес-тур в одну з африканських країн, що є партнером ЄС у справі розвитку.

— Медіа мають відігравати дуже важливу роль у подоланні бідності, — зауважив з нагоди початку конкурсу Комісар ЄС з питань розвитку Андріс Пібалгс. — Статті та репортажі збільшують обізнаність із цією проблемою, мобілізують на її подолання та актуалізують питання розвитку.

«ПЕРЕСУВАЙСЯ РОЗУМНІШЕ — ЖИВИ КРАЩЕ»

Темою цьогорічної кампанії було «Пересувайся розумніше — живи краще». Йшлося про вплив способу пересування на здоров'я мешканців міст. Метою було заохотити місцеві органи влади розвивати у себе способи пересування, альтернативні автомобілям, роз'яснювати їхній позитивний вплив на здоров'я та довкілля.

— Більшість населення світу живе у містах, — заявив Віце-президент Єврокомісії Сіім Каллас, який відповідає за питання транспорту. — І більшість щоденних поїздок починається і закінчується у міській зоні, отже, ми справді залежні від транспортних систем, які є в нашому місті.

Значне використання транспорту в містах, особливо приватних машин, створює багато проблем для здоров'я людей: поранення й смерті внаслідок аварій, захворювання через забруднення повітря, ожиріння й серцеві хвороби від узвичаєння сидячого способу життя. Стреси, втрата сну — все це також може бути наслідками неправильного використання транспорту.

Отже, Європейський тиждень мобільності традиційно має на меті змінити «транспортну» поведінку громадян, надати їм дружні до довкілля альтернативи. Саме такі форми пересування люди можуть випробувати під час тижня, а місцеве керівництво — перевірити на спроможність до нововведень свої служби та інфраструктуру. Для участі у Європейському тижні мобільності місто повинно запровадити під час нього хоча б один практичний захід, який відповідає філософії й завданням акції.

Кульмінацією Європейського тижня мобільності стало проведення 22 вересня Дня без автомобілів. Міста-учасники виділили частини території, господарями на яких були виключно пішоходи, велосипедисти та громадський транспорт.

СЕРЕД УЧАСНИКІВ — ЛЬВІВ І КОСТИЛІВКА

Цього року в Європейському тижні мобільності взяли участь Львів та село Костилівка Рахівського району Закарпатської області.

— У рамках тижня відбулося своєрідне змагання, — розповів «Євробюлетеню» про один із заходів Мирослав Микитка з відділу промоції Львівської міськради. — З чотирьох околиць міста до його центру

З 16 ПО 22 ВЕРЕСНЯ У ПОНАД ДВОХ ТИСЯЧАХ МІСТ В ЄС ТА ПОЗА ЙОГО МЕЖАМИ ПРОЙШОВ ТРАДИЦІЙНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ МОБІЛЬНОСТІ. ЦЕ ЯСКРАВА, НАЙМАСШТАБНІША У СВІТІ ПОДІЯ, ПРИСВЯЧЕНА ДРУЖНЬОМУ ДО ДОВКІЛЛЯ РУХУ В МІСТАХ.

вирушили одночасно люди на велосипедах, автомобілях та громадському транспорті. Першими приїхали велосипедисти. Це доводить, що велосипед у Львові є ще й найшвидшим видом транспорту.

Крім цього, львів'яни проводили на проспекті Свободи велоігри, конкурс дитячого малюнка на асфальті, велоекскурсію замками Львівщини.

Голова сільради Костилівки Ольга Сметанюк розповіла «Євробюлетеню», що про Європейський тиждень мобільності дізналися від американської волонтерки, яка працює у селі.

— Хоча ми живемо не в місті й повітря у нас не так забруднене вихлопними газами, але маємо проблеми іншого характеру: нема куди подіти побутові відходи. А це ж якось пов'язане одне з одним, — каже вона. — Отже, вирішили взяти участь у Європейському тижні мобільності. Ставку зробили на школу та інші розміщені в селі установи.

У рамках тижня було проведено семінар для учнів, на якому розповіли про Європейський тиждень мобільності, перевагу пересування пішки та на велосипедах. Також відбувся конкурс малюнків, відкрито новий шкільний спортивний майданчик. Кульмінацією свята стали велозмагання між учнями та вчителями місцевої школи: задля цього було на кілька годин перекрито одну з сільських вулиць.

НАРОДНІ ДЕПУТАТИ НА ВЕЛОСИПЕДИ НЕ ПЕРЕСІЛИ

Проігнорували заклик пересісти 22 вересня на велосипеди народні депутати України, відзначає «Німецька хвиля». Наприклад, віце-спікер Микола Томенко відмовився від цієї ідеї через київські пагорби, на які йому нібито важко заїхати велосипедом. Натомість він цього дня разом із депутатом від БЮТ Євгеном Русловим скористався метро. Народний депутат від Партії регіонів Олексій Плотніков сказав, що охоче підтримав би ініціативу приїхати на роботу на велосипеді бодай 22 вересня, якби в Києві були, як у європейських містах, велодоріжки. Комуністка Алла Александровська їздити на велосипеді вважає за неможливе. І не лише через небезпеку доріг. «Як я можу їхати на роботу велосипедом, коли мені потім десь треба буде перевдягатися? Я ж не можу ходити в джинсах чи в штанах Верховною Радою і бути весь свій робочий час в такому одязі», — заявила вона. Депутату від НУ-НС Тарасу Стецьківу пересісти на велосипед заважає, насамперед, щільний робочий графік. «Роботи так багато, що поки що не можу собі дозволити їздити на велосипеді. Пересування на авто для мене — це життя і політична необхідність, — каже. — На велосипеді мене, можливо, й покажуть по телебаченню, але зроблю втричі менше роботи». ★

Комісар ЄС з питань освіти, культури, багатомовності та молоді Андрулла Вассіліу під час презентації ініціативи «Молодь у русі».

ЗАПОЧАТКОВАНО ІНІЦІАТИВУ «МОЛОДЬ У РУСІ»

У ВЕРЕСНІ СТАТУВАЛА НОВА ІНІЦІАТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ «МОЛОДЬ У РУСІ». ВОНА Є ЧАСТИНОЮ СТРАТЕГІЇ ЄВРОПА–2020 ТА МАЄ НА МЕТІ ДОПОМАГАТИ МОЛОДИМ ЛЮДЬМ У ПРАЦЕВЛАШТУВАННІ. ОСОБЛИВУ УВАГУ ПРИДІЛЕНО НАВЧАННЮ ТА РОБОТІ ЗА КОРДОНОМ.

Че нині надзвичайно актуально. Економічно-фінансова криза ускладнила доступ молоді до ринку праці. Число молодих людей, які шукають в ЄС роботу, зросло від її початку з чотирьох до п'яти мільйонів. Рівень «молодіжного» безробіття майже досяг 21%.

Отже, ініціатива «Молодь у русі» має бути інструментом для досягнення цілей стратегії Європа–2020. А це, зокрема, зменшення з 15% до 10% частки тих, хто дочасно залишає школу. Збільшення з 31% до 40% молодих людей з вищою освітою. Також «Молодь у русі» допоможе країнам-членам досягти протягом наступних 10 років 75-відсоткової зайнятості: для цього молодь повинна мати придатну для ринку праці завтрашнього дня кваліфікацію. Дослідження Єврокомісії свідчить, що 35% нових робочих місць будуть вимагати висококваліфікованих працівників і 50% — середнього рівня кваліфікації.

— Заходи, які ми представляємо сьогодні, спрямовані на підвищення якості освіти та тренінгів у Європі, щоб наші молоді люди були належним чином під-

готовлені для ринку праці, — заявила з нагоди започаткування «Молоді у русі» Комісар ЄС з питань освіти, культури, багатомовності та молоді Андрулла Вассіліу. — Ми хочемо зменшити кількість тих, хто дочасно залишає школу. Збільшити частку молодих людей з вищою освітою, аби вони сповна використовували свій потенціал.

Всі перелічені вище виклики вимагають конкретних дій та координації зусиль країн-членів ЄС. Комісія, зі свого боку, надаватиме підтримку у виробленні політики, спрямованої на зменшення безробіття серед молоді, заохочення молодих підприємців, усунення адміністративних та юридичних перешкод щодо навчальної мобільності та працевлаштування за кордоном. Щодо останнього Брюссель уже має чималий досвід: відповідні гранти надаються в рамках програм Еразмус, Леонардо да Вінчі, Грюндтвіг та Марія Кюрі.

Ініціативою «Молодь у русі» заплановано, зокрема, такі заходи.

Буде створено веб-сайт, який забезпечить «єдине вікно» у доступі до інформації про можливості навчання або здобут-

тя робочого досвіду за кордоном, включаючи консультації щодо грантів ЄС. Новий ресурс буде побудовано на базі існуючого Порталу з можливостей навчання через Європейський простір (PLOTEUS).

Заплановано пілотний проект Your first EURES job, у рамках якого надаватимуть консультації, допомагатимуть знайти роботу та фінансову підтримку тим, хто хотів би працювати за кордоном. Проект буде управлятися EURES: мережею Європейського громадського сервісу з зайнятості. Він розпочнеться наступного року.

Буде створено «Табло мобільності», яке показуватиме й оцінюватиме прогрес в усуненні юридичних та технічних перешкод щодо навчання за кордоном.

Також Єврокомісія у співробітництві з Європейським інвестиційним банком вивчає можливість створення Фонду з фінансування європейських студентів: щоб підтримати тих, хто навчається або проходить тренінг за кордоном.

Більше про нову ініціативу Єврокомісії можна дізнатися на її сайті <http://europa.eu/youthonthemove>. 🌟

ЮВІЛЕЙ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

У кінці вересня відсвяткувала своє 10-річчя програма ЄС Грюндтвіг. Вона допомагає дорослим здобути нову професію або покращити кваліфікацію. Програма фінансує курси, тренінги та навчання за кордоном.

Названо її на честь датського філософа, теолога та вчителя Ніколая Грюндтвіга (1783–1872). За час існування через програму на реалізацію її цілей надано 370 млн євро, видано 17 тисяч грантів, допомогу отримали понад 500 тис. осіб.

Специфічними завданнями програми є покращення якості тренінгів та збільшення мобільності «учнів» та вчителів,

забезпечення доступу до дорослої освіти людям з маргінальних верств суспільства, старшим або без базової кваліфікації. Також програма займається покращенням співробітництва між організаціями зі сфери освіти для дорослих.

— Грюндтвіг дає дорослим різного віку другий шанс здобути кваліфікацію та професію, які покращать їхні перспективи на працевлаштування та особистий

розвиток, — заявила під час пов'язаних з ювілеєм програми урочистостей Андрулла Вассіліу. — Програма підтримує багато організацій, особливу увагу приділяє людям з фізичними вадами. Вона є важливою частиною політики Євросоюзу щодо пожиттєвого навчання й робитиме цінний внесок у нову ініціативу «Молодь у русі» та досягнення цілей стратегії Європа–2020. 🌟

МАЙЖЕ 80% МАЛЕНЬКИХ ЄВРОПЕЙЦІВ ВИВЧАЮТЬ ІНОЗЕМНУ МОВУ

З НАГОДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДНЯ МОВ, ЯКИЙ ЩОРОКУ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ В ЄС 22 ВЕРЕСНЯ, ЄВРОСТАТ ОПРИЛЮДНИВ ДАНІ ПРО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВИХ ТА СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ КРАЇН СОЮЗУ.

Згідно з ними, 2008 року майже 80% маленьких європейців вивчали принаймні одну іноземну мову у початковій школі, а 10% — навіть дві. Найвищий показник у Люксембурзі та Швеції. Щодо середньої освіти, то одну іноземну мову вивчають понад 80% школярів, і майже 40% — дві. Ну а найпопулярнішою у Європі «нерідною» мовою є англійська. ★

Частка учнів у країнах ЄС, які вивчають першу і другу іноземні мови, 2008

	Початкова школа				Загальна середня школа			
	%	Перша мова	%	Друга мова	%	Перша мова	%	Друга мова
ЄС*	79	-	10	-	83	-	39	-
Бельгія	:	:	:	:	:	:	:	:
Болгарія	70	Англійська	8	Російська	87	Англійська	37	Російська
Чехія	55	Англійська	12	Німецька	100	Англійська	58	Німецька
Данія	67	Англійська	-	-	92	Англійська	35	Німецька
Німеччина	56	Англійська	4	Французька	91	Англійська	27	Французька
Естонія	67	Англійська	21	Естонська**	96	Англійська	65	Російська
Ірландія***	3	Французька	1	Іспанська	58	Французька	17	Німецька
Греція	93	Англійська	24	Французька	95	Англійська	8	Французька
Іспанія	98	Англійська	5	Французька	94	Англійська	27	Французька
Франція	:	:	:	:	99	Англійська	64	Іспанська
Італія	99	Англійська	2	Німецька	94	Англійська	20	Французька
Кіпр	56	Англійська	2	Французька	90	Англійська	34	Французька
Латвія	67	Англійська	12	Російська	97	Англійська	51	Російська
Литва	64	Англійська	-	-	88	Англійська	39	Російська
Люксембург****	100	Німецька	83	Французька	:	:	:	:
Угорщина	33	Англійська	19	Німецька	78	Англійська	49	Німецька
Мальта	:	:	:	:	:	:	:	:
Нідерланди	32	Англійська	-	-	100	Англійська	86	Німецька
Австрія	:	:	:	:	:	:	:	:
Польща	67	Англійська	13	Німецька	81	Англійська	49	Німецька
Португалія	:	:	:	:	:	:	:	:
Словенія	44	Англійська	2	Німецька	97	Англійська	72	Німецька
Словаччина	45	Англійська	5	Німецька	98	Англійська	69	Німецька
Фінляндія	68	Англійська	5	Шведська	99	Англійська	92	Шведська
Швеція	100	Англійська	5	Іспанська	100	Англійська	42	Іспанська
Велика Британія	69	Французька	19	Іспанська	32	Французька	8	Іспанська

Дані: Євростат/Юнеско/OECP.

* Середній показник для всього ЄС базується на наявних даних.

** Естонська вважається іноземною мовою, якщо викладається у школах, де немає головної мови викладання.

*** Всі учні в Ірландії вивчають ірландську мову в початковій та середній школі. Ірландська та англійська є офіційними мовами в цій країні.

**** Хоча офіційними мовами в Люксембурзі є французька, німецька та люксембурзька, в освітній статистиці французька та німецька вважаються іноземними.

: дані відсутні

ІНСТИТУЦІЇ ЄС ПОТРЕБУВАТИМУТЬ ПЕРЕКЛАДАЧІВ-ІТАЛІЙЦІВ

Служби перекладу Європейського Союзу стоять перед перспективою дефіциту перекладачів на італійську. Тому у вересні в Італії розпочато кампанію, спрямовану на заохочення молодих людей до початку кар'єри в європейських інституціях.

«Італійський» підрозділ перекладацького корпусу ЄС нині один з найпрофесійніших: кожен перекладач знає по чотири-п'ять інших мов. Тому часто під час роботи перекладачі з інших кабінетів беруть італійський переклад з мов, які вони не знають.

Але протягом наступних десяти років понад 40% перекладачів-італійців — і штатних, і тих, що працюють за угодами — підуть на пенсію. Для служб перекладу це означатиме втрату людей з великим професійним досвідом і знанням мов. Тому вже зараз слід дбати про гідну заміну: щоб наступники мали належні професійні та лінгвістичні здатності. Адже для роботи в інституціях ЄС мало добре володіти власною мовою та іноземними: слід ще й бути обізнаними з правовими та економічними питаннями, добре розумітися на функціонуванні Союзу та діяльності його інституцій.

Поки що Генеральний директорат з перекладу Європейської Комісії вирішує проблему з майбутнім дефіцитом перекладачів-італійців, проте вона не єдина. До 2020-го підуть на пенсію 50% усіх нинішніх перекладачів-англійців, 45% німців, 41% голландців, 40% французів.

У ЄС регулярно набирають на роботу за угодами та в штат. Останні змагання для штатних перекладачів відбулися протягом 2007–2008 років. Причому такі тести є міжінституційними: для майбутнього перекладача відкривається перспектива кар'єри відразу в трьох інституціях ЄС: Суді Європейських Співтовариств, Європарламенті та Єврокомісії. ★

БЕЗВІЗОВИЙ РЕЖИМ, ПЛАН ДІЙ І ШЕНГЕНСЬКИЙ ПРОСТІР

ВІЗОВІ ПИТАННЯ ТРАДИЦІЙНО ЦІКАВЛЯТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ. ПРОПОНУЄМО ПІДБІРКУ МАТЕРІАЛІВ ПРО НЕДАВНІ ПОДІЇ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ РІЗНИХ НАПРЯМКІВ ВІЗОВОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.

БЕЗВІЗОВИЙ РЕЖИМ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ БІОМЕТРИЧНИХ ПАСПОРТІВ

Албанія та Боснія і Герцеговина до кінця року отримають безвізовий режим з Євросоюзом. За це рішення проголосував 7 жовтня Європейський Парламент. Раніше, у травні, з відповідною рекомендацією виступила Єврокомісія.

Наприкінці 2009 року безвізовий режим для короткотермінових відвідин ЄС отримали Сербія, Македонія і Чорногорія. Планувалося, що його нададуть тоді усім країнам Західних Балкан, проте Албанія та Боснія і Герцеговина виявилися до цього неготовими. Європейська Комісія надала чіткий перелік того, що вони мають ще зробити. Нині з виконанням необхідних умов усе гаразд.

Країни західнобалканського регіону послідовно пройшли етапи, необхідні для набуття безвізового режиму. Наприклад, Албанія у вересні 2007 року підписала Угоду про спрощення візової процедури з ЄС, яка набула чинності 1 січня 2008 року (так само, як і подібна угода з Ук-

раїною). У липні 2008-го Євросоюз надав цій країні Дорожню карту, в якій були виписані конкретні умови надання Албанії безвізового режиму. Як видно, на їх виконання країні знадобилося понад два роки.

Утім, існує один нюанс — без віз до Євросоюзу зможуть їхати лише ті громадяни Албанії та Боснії і Герцеговини, які мають біометричні паспорти.

УКРАЇНА ОЧІКУЄ НА ПЛАН ДІЙ

Можливо, на наступному саміті ЄС–Україна у кінці листопада вона отримає від Союзу План дій з досягнення безвізового режиму. Проте і без нього вимоги Євросоюзу загальновідомі — зрештою, можна подивитися на досвід тих же західнобалканських держав.

— Критерії Євросоюзу для досягнення безвізового режиму для нашої влади зрозумілі, але за останні три місяці ми ходимо за принципом: крок уперед — два назад, — вважає експерт громадської ініціативи «Європа без бар'єрів» Олександр Сушко.

Кроком уперед стала, на його думку, ратифікація конвенції Ради Європи про захист персональних даних і ухвалення Закону про захист персональних даних. Без цього про жодну співпрацю в правоохоронній сфері й обмін даними з країнами-учасницями Євросоюзу не може бути мови. Але водночас уряд відступив назад, коли ухвалив рішення друкувати закордонні паспорти зразка 1994 року — із вклеєною фотокарткою. Таких було виготовлено 50 тисяч. Це при тому, що українська влада давно вже обіцяє приступити до друкування біометричних документів. Другим кроком назад стала ліквідація Державної міграційної служби. Адже однією з фундаментальних вимог ЄС для застосування безвізового режиму є наявність повноцінної державної міграційної політики, яка включає в себе і міграційне законодавство, й органи, які його виконують. «У нас немає ні того, ні іншого», — каже Олександр Сушко.

РУМУНІЯ І БОЛГАРІЯ ПРАГНУТЬ ПРИЄДНАТИСЯ ДО ШЕНГЕНУ

У досить осяжній перспективі Шенгенський візовий простір може збільшити своє сусідство з Україною: у першій половині 2011-го до нього планують приєднатися Румунія і Болгарія. Однак поки що це аж ніяк не гарантовано.

Річ у тім, що обидві країни досі перебувають під дією спеціального Механізму кооперації та верифікації з боку ЄС. На час, коли вони приєднувалися до Союзу (1 січня 2007 року), в обох залишалися деякі не вирішені проблеми щодо реформи судочинства та боротьби з корупцією, а стосовно Болгарії ще й з організованою злочинністю. Тому було вирішено започаткувати згаданий механізм, який передбачає і допомогу, і моніторинг.

Однак незважаючи на майже чотири роки членства в Союзі, свої проблеми Болгарія і Румунія до кінця не вирішили. 13 вересня міністри з європейських справ країн ЄС вирішили продовжити процедуру моніторингу ще на рік. Водночас деякі держави-члени вважають, що Болгарія і Румунія через це не можуть приєднатися до Шенгенського візового простору. Отже, питання досі залишається відкритим.

Проте нагадуємо, що власники шенгенських віз можуть транзитно перебувати на території сусідньої з Україною Румунії протягом 5 днів, те ж саме правило діє відносно Болгарії. ✪

Вони представляють собою автентичний європейський туристичний продукт. Крім того, найчастіше не залежать від сезонності й покликані сприяти зміцненню «європейської ідентичності» через пропаганду спільної для різних націй культурної спадщини.

— Концепція Європейських культурних маршрутів урізноманітнює європейську туристичну пропозицію, — заявив Віце-президент Єврокомісії Антоніо Таяні, який відповідає за питання промисловості та підприємництва. — Це відповідає зростаючому попиту туристів, які бажають досліджувати нові напрямки й інші культури.

Ось деякі приклади вже існуючих Європейських культурних маршрутів.

Слідами «залізної завіси». Це веломаршрут, який запрошує туристів дослідити важливу частину історії Європи. Його протяжність понад сім тисяч кілометрів, проходить двадцятьма країнами вздовж кордонів колишнього Варшавського пакту. Маршрут, крім іншого, символізує возз'єднання Європи. Більше про нього можна дізнатися в Інтернеті за адресою <http://www.ironcurtaintrail.eu/en/index.html>.

Дорога фінікійців. Маршрут відповідає головним морським шляхам, якими фінікійці пересувалися від XII століття до нашої ери. Вони зростили велику ци-

ЄВРОПЕЙСЬКІ МАРШРУТИ ОТРИМАЛИ ПІДТРИМКУ

Місто Порту (Португалія).

З НАГОДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДНЯ ТУРИЗМУ, ЯКИЙ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ 27 ВЕРЕСНЯ, В ЄВРОКОМІСІЇ ПРОЙШЛА КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИСВЯЧЕНА КУЛЬТУРНІЙ СПАДЩИНІ ЄВРОПИ. НА НІЙ БУЛО ВИРШЕНО ВСІЯКО ПІДТРИМУВАТИ Й РОЗВИВАТИ ЄВРОПЕЙСЬКІ КУЛЬТУРНІ МАРШРУТИ.

вілізацію й зробили внесок у створення середземноморського культурного співтовариства. Маршрут пролягає через 18 країн трьох континентів, 80 міст, які мають фінікійське походження. Метою його є популяризація середземноморської культурної та історичної спадщини (www.phoeniciansroute.eu).

Шлях оливкового дерева. Маршрут базується на темі цього дерева: незамінного атрибуту Середземномор'я, символу миру, дружби та добробуту. Маршрут є мостом між країнами, які виробляють оливкову олію: від Мессіни в Італії до Гре-

ції та інших країн регіону. Численні заходи організуються з метою пропаганди міжкультурного діалогу, пізнання історії й культури сусідніх народів (<http://www.olivetreeeroute.gr>).

Сан-Мартин. Він є символом людини, яка ділиться з ближнім усім, що має. Присвячений йому культурний маршрут проходить Німеччиною, Францією, Іспанією, Італією, Швейцарією та Люксембургом. Метою є ознайомлення з пов'язаною зі св. Мартином культурною спадщиною. Протяжність маршруту — понад 450 км (www.saintmartindetours.eu). ★

ВИЗНАЧЕНО КУЛЬТУРНІ СТОЛИЦІ ЄВРОПИ 2015 РОКУ

Чеське місто Пльзень та бельгійське Монс будуть Культурними столицями Європи 2015 року. Відповідне рішення ухвалила спеціальна комісія ЄС, яка складається з представників його керівних інституцій.

Бути Культурною столицею Європи не лише почесно, а й вигідно. Це означає вивести на новий рівень куль-

турне життя міста, в тому числі й за допомогою отриманих від Євросоюзу коштів. Наприклад, у місті Порту (Португалія) під час його буття Європейською культурною столицею 2001 року було збудовано знаменитий Дім музики.

Першою Культурною столицею Європи стали 1985 року Афіни. Цього року ними є Ессен (Німеччина), Печ

(Угорщина) та Стамбул (Туреччина). Розклад на наступні роки такий:

- 2011 — Таллінн (Естонія) та Турку (Фінляндія)
- 2012 — Гімарайнш (Португалія) та Марібор (Словенія)
- 2013 — Марсель (Франція) і Кошице (Словаччина)
- 2014 — Умео (Швеція) та Рига (Латвія).

Джон Даллі

БРЮССЕЛЬ РОЗПОЧАВ РЕВІЗІЮ ТЮТЮНОВОЇ ДИРЕКТИВИ

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ РОЗПОЧАЛА ГРОМАДСЬКІ КОНСУЛЬТАЦІЇ ЩОДО ПЕРЕГЛЯДУ ДИРЕКТИВИ ЄС З ТЮТЮНОВОЇ ПРОДУКЦІЇ. ДО ОБГОВОРЕННЯ ЗАПРОПОНОВАНО РІЗНІ ЗАХОДИ, ЯКІ ПІДВИЩАТЬ ОБІЗНАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ПРО ШКОДУ ТЮТЮНОПАЛІННЯ, СПОНУКАТИМУТЬ КУРЦІВ КИНУТИ ПАЛИТИ.

Зокрема, Брюссель пропонує друкувати малюнки, які несуть попередження про шкоду тютюну, на обох сторонах пачок цигарок. Нині така наочна агітація має місце лише в чотирьох державах Союзу: Бельгії, Румунії, Великій Британії та Латвії. Водночас 30% громадян країн-членів палять, причому для молоді цей показник становить 35%. Тютюнопаління спричиняє 650 тисяч смертей щорічно.

Нинішню «тютюнову» директиву було ухвалено 2001 року. Вона визначає максимальний вміст у цигарках шкідливих речовин — таких як никотин, смола та чадний газ. Також закон вимагає від виробників написання попереджень про шкідливість уживання тютюну та забороняє друкувати на пачках такі терміни як «легкі» («light», «mild»), або «низький вміст смоли» («lowtar»).

Нинішньою метою Євросоюзу є, зокрема, зменшення кількості молодих курців на 50% до 2025 року. Брюссель вважає, що жорсткіші заходи щодо тютюнових виробів будуть важливим внеском у її досягнення. Також Єврокомісія прагне підвести до якогось спільного знаменника відповідні законодавства в кра-

їнах-членах — і, таким чином, підвищити рівень поінформованості про загрозу тютюну скрізь в ЄС. Її нові ініціативи передбачають й більш доступні механізми надання громадянам відповідної інформації.

Започатковані Єврокомісією консультації триватимуть до 19 листопада. ★

«Тютюн не є звичайним продуктом: він викликає залежність, хвороби, означає страждання людей і зайві витрати на медицину. Хотів би нагадати європейцям, що всі різновиди вживання тютюну — активне та пасивне паління, жування — можуть підвищувати ризик серцевих нападів та інших кардіовакулярних проблем».

Комісар ЄС з питань охорони здоров'я та захисту прав споживачів Джон Даллі.

ПРОВЕДЕНО ПЕРЕВІРКУ ВЕБ-САЙТІВ З ПРОДАЖУ ЕЛЕКТРОНІКИ

Купівля товарів і послуг через Інтернет в Євросоюзі така ж популярна, як і в Україні. Особливо це стосується електроніки. Тому ЄС недавно провів перевірку сотень сайтів на їх відповідність вимогам законодавства щодо забезпечення прав споживачів.

Подібні операції мають офіційну назву «sweep», що може бути перекладене як «підмітання». У травні 2009 року за координації Євросоюзу відповідні органи країн-членів перевірили 369 сайтів з продажу електроніки. Претензій не було лише до 163. Після відповідної роботи з трейдерами кількість таких зростає до 301. Частина сайтів було закрито, до інших застосовано фінансові санкції.

Перевірка проводилася країнами-членами синхронно і скоординовано. Перевіряли продажі шести найпопулярніших товарів — зокрема плеєрів, цифрових відеокамер, мобільних телефонів. Після визначення проблем компетентні органи контактували з операторами сайтів і приписували їм виправлення порушень.

Під час «облави» на веб-сайти з продажу електроніки було виявлено такі типові порушення: відсутність на сайті інформа-

ції про права споживача; інформації про повну ціну товару, включаючи вартість доставки та інші можливі додаткові виплати; контактної інформації щодо трейдера: прізвище, телефон, електронна пошта.

— Ми проводимо подібні заходи для того, аби закони ЄС працювали на споживачів й ретельно застосовувалися, — заявив Комісар ЄС з питань охорони здоров'я та захисту прав споживачів Джон Даллі. — Результати показують, що це працює. Збіль-

шення довіри споживачів також принесе переваги й бізнесу. Ми продовжуватимемо такі спільні дії, й уже маємо наступний проблемний сектор у полі нашого зору.

Згаданий Комісаром ЄС сектор — це онлайн-продажі квитків на культурні та спортивні події. Уже проведено перевірку 414 сайтів: 167 відповідають законодавству, а 247 мають проблеми. З ними вже працюють національні органи. ★

«ПЕРЕБУВАННЯ В ЛЮКСЕМБУРЗІ Й ПРАЦЯ ВОЛОНТЕРОМ КАРДИНАЛЬНО ЗМІНИЛИ МОЇ ЖИТТЄВІ ЦІННОСТІ Й ОРІЄНТИРИ»

КАТЕРИНА ПРОСТАК ЗАКІНЧИЛА ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. КАРАЗИНА. НИНИ НАВЧАЄТЬСЯ У ХАРКІВСЬКОМУ АВІАЦІЙНОМУ ІНСТИТУТІ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ЯКІСТЬ. СТАНДАРТИЗАЦІЯ. СЕРТИФІКАЦІЯ». У ПРОМІЖКУ МІЖ НАВЧАННЯМ У ЦИХ ВУЗАХ ВОНА ВСТИГЛА ПОПРАЦЮВАТИ ЄВРОПЕЙСЬКИМ ВОЛОНТЕРОМ — ПРО ЦЕ РОЗПОВІЛА «ЄВРОБЮЛЕТЕНЮ».

— Над чим ви працювали в рамках Європейської волонтерської служби?

— Мій проект проходив в організації Maisons d'Enfants de l'Etat. Це державна люксембурзька установа, що займається дітьми з проблемних сімей, сиротами, біженцями. У мене було декілька напрямків роботи. Перший — мовно-культурний проект із двома дівчатками-українками, що потрапили до цього дитячого будинку. Другий — організація позашкільного часу дітям: походи в басейн, кіно, на вистави. Третій — діяльність у рамках дитячого будинку як установи (приготування їжі, супроводження дітей до школи і зі школи, допомога при виконанні домашніх завдань). Четвертий — допомога в організації святкових заходів Maisons d'Enfants de l'Etat: вона відзначала 125-річчя.

— У статті на українській веб-сторінці «Молоді у дії» ви назвали своє перебування там «люксембурзькою казкою». Невже все було так гладко й безпроблемно за ці 10 місяців?

— Ні, цей час аж ніяк не можна назвати безпроблемним. Було справді важко, інколи нестерпно. Тому я й назвала цей період свого життя казкою — адже саме у казках на долю героїв випадають складні випробування. Треба долати різні перепони аби дістатися заповітної мрії. Але коли всі перешкоди пройдені, всі монстри здолані — ти зустрічаєш справжнього героя. Себе, але вже іншого: справжнішого, дорослішого.

— Можливо, пригадаєте якусь неординарну подію, випадок чи ситуацію, які траплялися з вами під час цієї «люксембурзької казки»?

Коли я тільки приїхала до Люксембурга — скажу відверто, про країну зна-

ла дуже мало. Думала, що це таке собі місто-країна, тобто маленька. І на перші ж вихідні вирішила поїхати до Шенгену: в моїй уяві це був якийсь такий собі район міста. Дізналася, який автобус до нього йде. Але щось там наплутала з зупинками і вийшла раніше. Ну, думаю, нічого страшного — тут так все близько, можна пішки дістатися. І попрямувала згідно з вказівниками на дорозі до цього Шенгену. Незабаром виявилось, що це одне з багатьох містечок у Люксембурзі — а він, своєю чергою, не тільки місто, а й країна... Йшла десь годину... Аж раптом ще й з'ясувалося, що я на швидкісній автостраді: машини «літають», людям там ходити не можна. Дуже злякалася і не знала, що робити. Раптом зупиняється машина, водій каже: «Чи ви несповна розуму, тут не можна ходити! І взагалі, куди ви йдете?» Коли почув, що йду до Шенгену, мабуть подумав, що я з психлікарні. Адже йти пішки з Люксембурга-столиці до цього Шенгену... ну, це десь як з Харкова до Луганська. Але, зрештою, моя авантюра закінчилася добре: дісталася-таки того Шенгену, дізналася багато про країну, яка на рік стала моєю домівкою.

— Який досвід чи цінності дала вам участь у Європейській волонтерській службі, як ви це застосовуєте або плануєте застосувати в Україні?

— Перебування в Люксембурзі і праця в рамках ЄВС кардинально змінили мої життєві цінності й орієнтири. Я дізналася багато нового не тільки про світ, але й про себе. Почала відчувати себе зрілішою людиною, більш відповідальною. І звісно, зустріла багато людей і друзів, які стали для мене найціннішою з цінностей. А ще після повернення я вступила до іншого вузу, починаю пи-

сати дипломну роботу про дитячі будинки в Україні. Порівнюю дві системи: люксембурзьку й українську. Можливо, на стажування знову поїду до Люксембурга.

— Маєте якісь поради потенційним українським волонтерам: на що треба звернути увагу, як краще підготуватися тощо?

— Можливо, хотілося б побажати багато терпіння. Пошук проекту, листування з організацією, підготовка документів — все це забирає купу часу. У мене на цей процес пішов рік. Але треба не залишати надії й віри, шукати те, що для вас найважливіше. А ще в якийсь момент просто віддатися течії й вірити, що дорога сама виведе тебе до твого скарбу. А що вже ти з нього візьмеш — це залежить тільки від тебе. Буде це досвід чи нові знайомства, подорожі, відпрацювання якихось професійних навичок, а може все разом — залежить від особистої мотивації та бажання. Успіхів вам і не бійтеся робити помилки! 🌟

«ЦІННИМ БУЛО ПОДИВИТИСЯ НА СВОЮ КРАЇНУ КРІЗЬ ПРИЗМУ ІНШОЇ»

ЦЕЙ РІК СТАВ ДОСИТЬ НАСИЧЕНИМ ДЛЯ ВІННИЧАНКИ ВАЛЕНТИНИ ЛОТОЦЬКОЇ. У ПЕРШІЙ ЙОГО ПОЛОВИНІ ВОНА ПРАЦЮВАЛА В ПОЛЬЩІ ВОЛОНТЕРКОЮ В РАМКАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ СЛУЖБИ, А НЕДАВНО ВИРУШИЛА ДО ЦЬЄЇ КРАЇНИ НА НАВЧАННЯ. НАПЕРЕДОДНІ ВІД'ЇЗДУ ВАЛЕНТИНА ДАЛА ІНТЕРВ'Ю «ЄВРОБЮЛЕТЕНЮ».

— Де ви працювали волонтеркою?

— У Варшаві, у фундації «Польсько-німецьке примирення». Цільовою групою проекту були люди, які під час війни побували в німецьких концентраційних таборах. Фундація ними опікується. Її проєкти покликані зберегти історичну пам'ять через конкретні долі людей, які потерпіли від фашистської окупації. У нас були зустрічі з ними, інколи ми допомагали їм вирішувати домашні справи, влаштовували свята чи інші події. Також працювала в архівах, займалася перекладом публікацій про документи окупаційної німецької влади.

— Чому вирішили поїхати саме на такий проєкт?

— Я надсилала запити до різних проєктів і до різних організацій. Відгукнулася Фундація «Польсько-німецьке примирення». У принципі, все вийшло дуже вдало: в мене освіта за спеціальностями «Соціальна робота» і «Медична психологія», отже, тема проєкту до неї близька. Також я завжди цікавилася історією.

— Від якої української організації ви були волонтером?

— Власне, я працювала програмним менеджером у вінницькій обласній молодіжній громадській організації «Наше Поділля». Від її неї я і поїхала до Польщі.

— Який набутий під час волонтерства досвід є для вас цінним?

— Цінним було подивитися на свою країну крізь призму іншої. Наприклад, на пригаманний українцям такий собі комплекс історичної меншовартості — мовляв, у нас завжди була безрадівна історія, ми в цьому унікальні, нам найбільше дісталось... Але не ми одні переживали трагічні часи. У тій-таки Польщі їх вистачало, але ставлення до історії не таке, як в Україні.

Також волонтерство допомогло мені усвідомити, що я хотіла б вивчати європейістику, зокрема процеси євроінтеграції. Тому, власне, й від'їжджаю на навчання до Варшави.

— Польську мову знаєте досконало?

— Принаймні, на пристойному рівні. У цьому також допомогло волонтерство: у нас були двічі на тиждень заняття з викладачем.

— З польською молоддю спілкувалися під час волонтерства?

— Так, здебільшого в неформальній обстановці. Але більше спілкувалася з

такими ж як я волонтерами. У нас в групі були люди з Німеччини, Франції, Ісландії та Португалії.

— Куди саме їдете навчатися?

— До Варшавського університету на спеціальність «Східноєвропейські студії». Я отримала одну з 25 стипендій, які заклад надає для студентів з країн колишнього Варшавського договору. Хоча моя українська університетська освіта стосується медичної психології, але в Європі можна кардинально змінювати напрямком гуманітарної освіти. Та й європейістика мене дуже приваблює.

— Чому?

— Тому що у світі все пов'язано. Якись зміни починаються в одній країні, а наслідки відчуваються так чи інакше в інших. Я хочу розуміти ці процеси та вміти вчасно реагувати на небажані обставини. Здається, таких знань і навичок в Україні бракує. А, можливо, невістачає політичної волі... ★

Європейська волонтерська служба діє з 1996 року і є частиною програми ЄС «Молодь у дії». Вона надає можливість молодим людям віком 18–30 років попрацювати волонтерами в громадських організаціях Європи протягом 2–12 місяців.

За своєю суттю ЄВС є спільним проєктом щонайменше трьох сторін: волонтера, приймаючої сторони та сторони, яка відправляє його. Пошук партнерів для проєкту відбувається за допомогою всеєвропейської бази даних, у якій можна знайти організації, що мають повноваження відправляти й приймати волонтерів — http://ec.europa.eu/youth/evs/aod/hei_en.cfm.

ХТО ПРИЄДНАЄТЬСЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПРЕСИ?

Жодна з українських організацій досі не є членом Європейської молодіжної преси — парасолькової асоціації молодих журналістів у Європі. До її діяльності вже залучено понад 48 тисяч працівників медіа, молодших 30 років. Членами ЄМП є 18 національних організацій та дві міжнародні. Зокрема, в ній представлені не лише країни-члени ЄС, а й Вірменія, Бєла-

русь, Росія, Молдова, Колишня Югославська Республіка Македонія.

Україну поки що ніхто не представляє. І даремно. Європейська молодіжна преса організує багато подій для молодих журналістів (інколи у співробітництві з інституціями ЄС), пропагує їхню роль у досягненні свободи преси в Європі. Також бере участь у дискусіях про журналістські освітні стандарти та політику

у сфері медіа. ЄМП допомагає молодіжним національним медіа-організаціям через розвиток та координацію проєктів, організованих молодими журналістами. Головна мета асоціації — заохотити молодих людей до журналістики й активної участі у громадянському суспільстві.

Усю інформацію про ЄМП та членство в ній можна знайти на сайті <http://www.youthpress.org>. ★

Читайте в наступному номері: • Євростат уперше оприлюднив дані про структуру земного покриву в країнах-членах Євросоюзу та використання в ньому земель. На фото: Велика Британія, у якій аж 66% території використовується для потреб сільського господарства.

• Єврокомісія підбила підсумки реалізації стратегії зі збереження біорозмаїття. На фото: банер на одній із будівель ЄК у Брюсселі.

Гаїті. Збудований за кошти ЄС табір для постраждалих від землетрусу

Комісар ЄС з міжнародної співпраці, гуманітарної допомоги та врегулювання криз Крісталіна Георгієва у постраждалому від повені Пакистані

Сфери діяльності Євросоюзу

Гуманітарна допомога

Європейський Союз є одним із найбільших надавачів гуманітарної допомоги у світі. І це пов'язано зі збільшенням кількості кризових ситуацій на планеті та прагненням Співтовариства відігравати провідну роль у міжнародних гуманітарних місіях.

Ще 1992 року було створено Офіс гуманітарної допомоги Європейської Комісії (ЄСНО). Його завданням є надання термінової допомоги (продуктів, матеріалів тощо) жертвам природних і суспільних катастроф і конфліктів за межами Союзу. Надання такої допомоги базується на принципах недискримінації, неупередженості та гуманності. Від часу свого започаткування ЄСНО профінансував гуманітарну допомогу в зоні криз більш ніж 85 країн світу. Її гранти покривали невідкладну допомогу, продовольчу, повернення переміщених осіб. На ці цілі виділяється 600–700 млн євро щороку, щороку отримують допомогу 18 млн людей. Але це лише бюджетні кошти ЄС, якими розпоряджається Європейська Комісія: вони становлять лише 30–40% від усієї гуманітарної допомоги Євросоюзу. Додатково надають гроші країни-члени ЄС. Водночас дії з гуманітарної допомоги від ЄС як такого і від його країн-членів належним чином координуються між собою.

ЄСНО співпрацює з 200 партнерами — це недержавні організації, агенції ООН та інші міжнародні структури. Саме вони за контрактами з Єврокомісією розподіляють допомогу Євросоюзу.

Західна Сахара.
Борошно від Євросоюзу

Філіппіни. ЄС допомагає жертвам руйнівного шторму

Чечня.
Представник гуманітарної місії ЄС розповідає дітям, як уберегтися від мін